

25
LAT
DZIELNICY

WZAJEMNEGO SZACUNKU

CZTERECH
WYZNAŃ

i 15 lat
FUNDACJI
TEJ DZIELNICY

LIST OD PREZYDENTA WROCŁAWIA JACKA SUTRYKA

Szanowni Państwo,
w roku 1995, z inicjatywy przedstawicieli Kościołów (rzymskokatolickiego, prawosławnego i ewangelicko-augsburskiego): JE ks. kard. Henryka Gulbinowicza, JE ks. arcbpa Jeremiasza, JE bpa Ryszarda Bogusza, ks. Jerzego Żytowieckiego, ks. Aleksandra Konachowicza oraz działaczy społeczności żydowskiej Jerzego Kichlera i ewangelicko-augsburskiej Janusza Witta, powstała jedyna w swoim rodzaju Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań, której społeczności nie tylko biorą udział w wydarzeniach religijnych, ale razem tworzą i realizują wspólne inicjatywy: artystyczne, edukacyjne i społeczne. W 2005 roku, gdy skala działań integracyjnych była już bardzo szeroka, powołano formalną strukturę – Fundację Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań – mającą propagować idee dialogu między religiami, ekumenizmu oraz wspólnych wartości etycznych i moralnych.

Dziś, dzięki współpracy wielu ludzi, ten w sumie niewielki kwartał pomiędzy ulicami: Kazimierza Wielkiego, św. Antoniego, Pawła Włodkowica i św. Mikołaja, jest ważnym symbolem. Symbolem otwartości Wrocławia i jego mieszkańców, symbolem ich współpracy na różnych płaszczyznach, i wreszcie symbolem upowszechniania dziedzictwa wielu kultur, zgodnie z wielowiekową tradycją ich współistnienia we Wrocławiu. To wyjątkowe miejsce na mapie naszego miasta – pomnik historii, który jednocześnie tętni życiem, atrakcja turystyczna pełna hosteli, kafejek i klubów, tuż obok zabytków i świątyń. To kwintesencja Wrocławia!

Te dwie rocznice – 25. rocznica istnienia Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań i 15. rocznica powołania Fundacji Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań – które obchodzimy w tym roku są wyjątkowe jeszcze z jednego powodu – bo wyjątkowy jest cały ten rok. To znamienne, że świętujemy je w tak trudnym czasie, gdy szczególnie ważna jest wspólnota. A nie ma lepszego przykładu na wrocławską wspólnotę niż działania osób tworzących to miejsce. Za co serdecznie dziękuję.

Jacek Sutryk
Prezydent Wrocławia

A LETTER FROM THE MAYOR OF WROCŁAW, JACEK SUTRYK

Ladies and gentlemen!

In 1995, the representatives of the churches (Roman Catholic, Orthodox and Evangelical-Augsburg): Cardinal Henryk Gulbinowicz, Archbishop Jeremiah, Bishop Ryszard Bogusz, Father Jerzy Żytowiecki, Father Aleksander Konachowicz, and members of the Jewish community - Jerzy Kichler - and the Evangelical-Augsburg community - Janusz Witt, established the one-of-a-kind District of Mutual Respect of Four Denominations, with communities that not only take part in religious events, but jointly create and implement artistic, educational and social initiatives. In 2005, when the scale of integration activities was already very wide, a formal address was established - The District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation - aimed at promoting the ideas of dialogue between religions, ecumenism, and common ethical and moral values.

Today, thanks to many people, this small quarter between the streets of Kazimierza Wielkiego, św. Antoniego, Pawła Włodkowica and św. Mikołaja is an important symbol. The symbol of the openness of Wrocław and its inhabitants, their symbol of cooperation on various levels, and finally the final dissemination of many cultural languages, in line with the centuries-old tradition of their coexistence in Wrocław. This is a unique place on the map of our city - a historical monument that is teeming with life, a tourist attraction full of hostels, cafes, and clubs right next to monuments and temples. The quintessence of Wrocław!

These two anniversaries - the 25th anniversary of the District of Mutual Respect of Four Denominations and the 15th anniversary of the establishment of the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation - which we are celebrating this year, are exceptional for one more reason: because this whole year has been exceptional. It is significant that we celebrate them at such a difficult time when community is important. And there is no better example of the Wrocław community than the actions of the people who created this place. For that we cordially thank you.

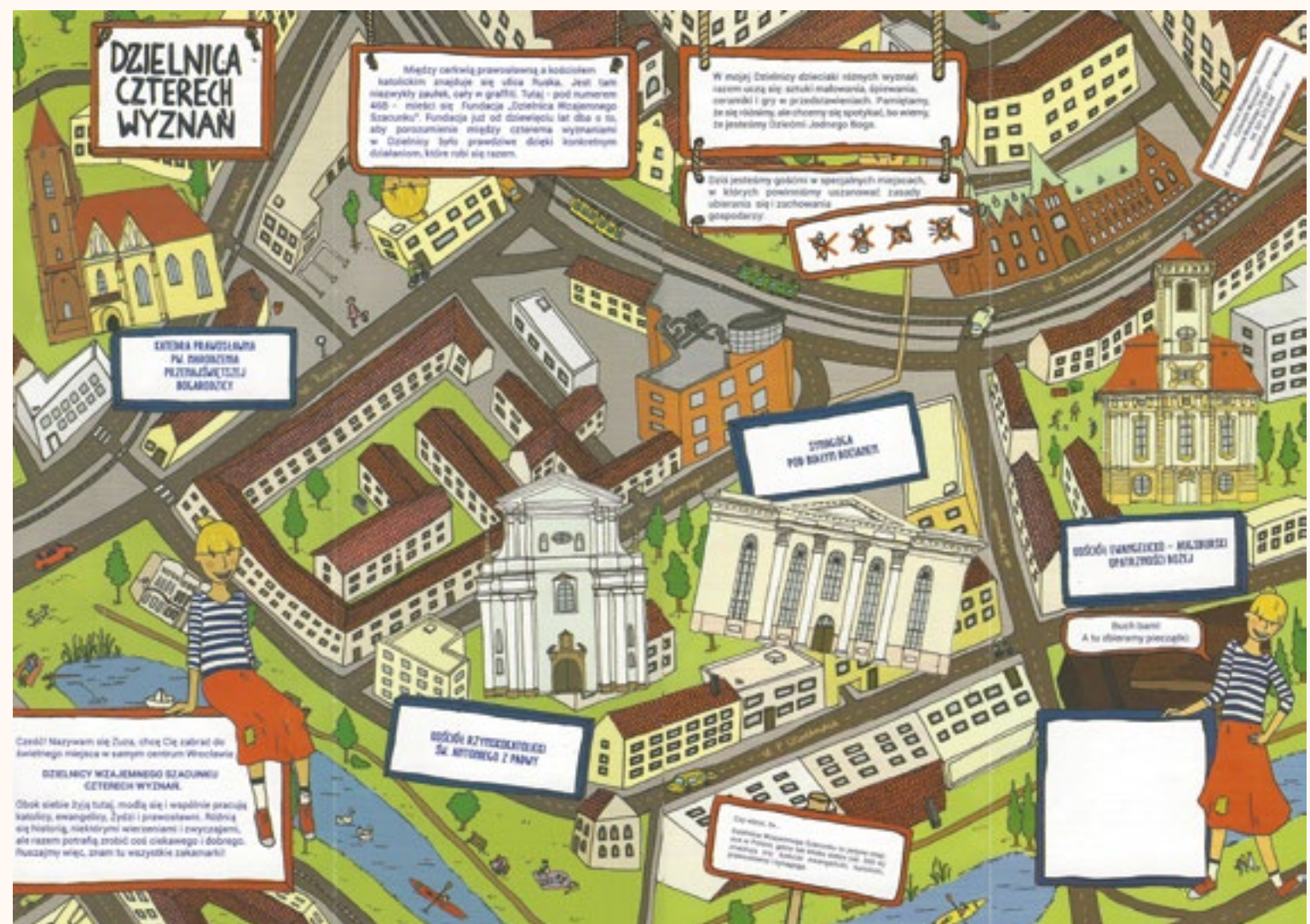
Jacek Sutryk
Mayor of Wrocław

mapa DZIELNIC

Map of the District of Mutual Respect of Four Denominations

View of the District from the south, drawing on the leaflet issued by the city of Wrocław on the occasion of obtaining the title of European Capital of Culture in 2016

Rysunek Dzielnicy z materiału pomocniczego do projektu Edukacja w miejscach
pamięci - ścieżki kulturowe
Drawing of the District from the support material for the educational project on
memorial sites - Cultural Paths

The so-called „Oblique projection” of the District from the north [Screenshot from <https://geoportal.wroclaw.pl/mapy/ukosne/>]

Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań to obszar pomiędzy ul. św. Mikołaja od zachodu, ul. Kazimierza Wielkiego od północy, ul. Krupniczą z placem Wolności od wschodu i wreszcie od południa ograniczony dawną fosą miejską, dzisiejszą Promenadą. Historycznie, od XVIII w. była to dzielnica żydowska, w której – prócz oczywiście synagogi – znajdowały się ważne ośrodki chrześcijańskie, w tym trzy kościoły.

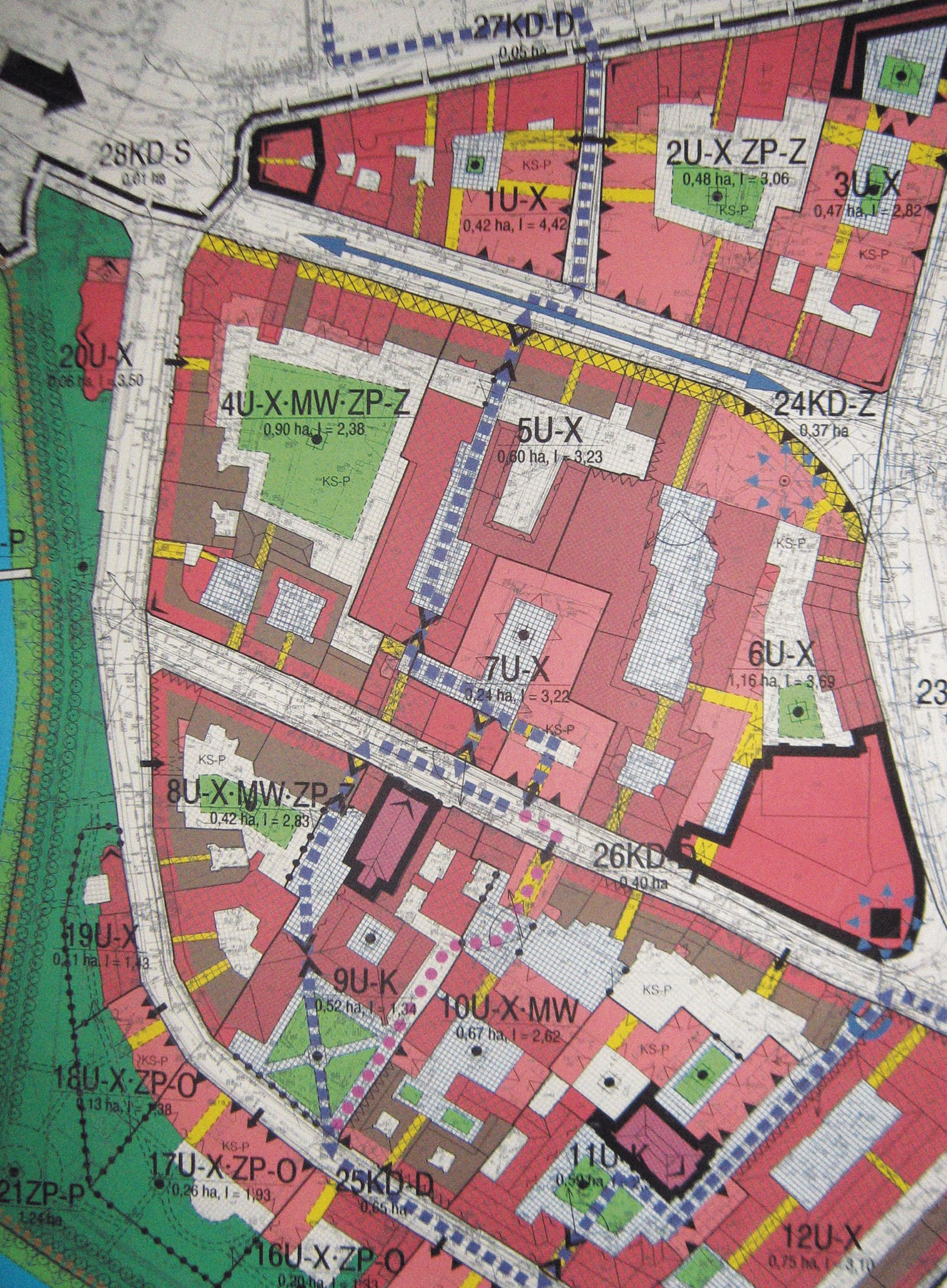
Ta unikalna Dzielnica mogła powstać jedynie jako wynik bliskości czterech świątyń w substancji urbanistycznej Wrocławia, niezwykłej otwartości osobistości stojących na czele czterech wspólnot wyznaniowych, parafian i członków Gminy Wyznaniowej Żydowskiej, niespotykanej gdzie indziej życzliwości władz miasta Wrocław także wskutek przykrych incydentów w 1995 roku, na które zareagowano wspólnym dialogiem i modlitwą. Taką Dzielnica mogła powstać tylko w tym miejscu i w tamtym czasie. Oczywiście z latami zmieniają się ludzie, instytucje i budynki, jednak zasiana wówczas idea dialogu pozostaje niezmienna.

The District of Mutual Respect of Four Denominations is the area between ul. św. Mikołaja from the west, ul. Kazimierza Wielkiego from the north, ul. Krupniczą along with Plac Wolności from the east, and finally outlined from the south by the former city moat, today's Promenade. Historically, from the 18th century on, it was the Jewish District, in which - apart from the Synagogues, of course - there were important Christian centers, including three churches.

This unique District could only arise as a result of the proximity of the four temples within the urban substance of Wrocław, the extraordinary openness of personalities at the head of the four religious communities, parishioners and members of the Jewish community, and the unprecedented kindness of the authorities of the city of Wrocław. As a result of 1995's unfortunate incidents, they all responded with common dialogue and prayer. Such a District could only be built in this place and at that time. Of course, the people, institutions, and buildings have changed over the years, but the idea of the dialogue sown has remained the same.

WZAJEMNEGO SZACUNKU ...

CZTERECH WYZNĄŃ

ŚCIEŻKA KULTUROWA CZTERECH WYZNAŃ

Miasto Wrocław rewitalizowało historyczny fragment obszaru Starego Miasta zwany Dzielnicą Wzajemnego Szacunku na podstawie Uchwały Rady Miejskiej Nr XXXVIII/ 2451/05 z dnia 19 maja 2005 r. Ta uchwała obejmuje rewitalizację w Dzielnicy Czterech Wyznań jako Program Ścieżki Kulturowej Czterech Wyznań. Celem było odtworzenie historycznej zabudowy z przełomu XIX/XX wieku i udostępnienie mieszkańcom i turystom atrakcyjnej trasy turystycznej ukazującej wielokulturowość i tolerancyjność Wrocławia. Opracowanie planu wykonało Biuro Rozwoju Wrocławia w ramach szerokich konsultacji Departamentu Architektury i Rozwoju. Finansowanie Programu odbywało się z budżetu miasta, ze środków norweskich i EOG, UE oraz wkładów własnych ZGWŻ, wspólnot Mieszkaniowych oraz podmiotów działających na terenie Dzielnicy.

Współcześnie, jak to określiła prof. Agnieszka Zabłocka, dzielnica uzyskała zupełnie nową jakość i symbolikę. „Rozpięta jest między równoważącymi się sacrum i profanum. Owo sacrum tworzą nie tylko cztery świątynie różnych wyznań i łącząca je ścieżka kulturowa, ale także sztuka [z Narodowym Forum Muzyki i Muzeum Miejskim], która gości przy kształtowaniu na nowo dawnym Forum Królewskim. Ważne budowle użyteczności publicznej powodują, że dzielnica ta stała się, tak jak dawniej, fragmentem wielkomiejskiego city.”¹

¹ Cytat za: Agnieszka Zabłocka-Kos, W poszukiwaniu nowych idei. „Dzielnica żydowska” we Wrocławiu – przeszłość i teraźniejszość. [w:] Przywracanie pamięci. Rewitalizacja zabytkowych dzielnic żydowskich w miastach środkowej Europy, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2008.

The city of Wrocław has revitalized the historical part of the Old Town area known as the District of Mutual Respect of Four Denominations on the basis of City Council Resolution No. XXXVIII/2451/05 on May 19, 2005. This resolution included the revitalization of the District as the Four Temples Cultural Path Program. The aim was to recreate the historic buildings from the turn of the 19th and 20th centuries and provide residents and tourists with an attractive tourist route that revealed Wrocław's multiculturalism and tolerance. The plan was developed by the Wrocław Development Office along with extensive consultations with the Department of Architecture and Development. The program was financed from the city budget, Norwegian and EEA funds, EU funds and contributions from ZGWŻ (The Jewish Community in Wrocław), housing communities, and entities operating in the District.

Nowadays, the District has gained a completely new quality and symbolism: “It is stretched between the balance of the sacred and the profane. This sacrum is created not only by four temples of different denominations and the cultural path connecting them, but also by art [with the National Forum of Music and the City Museum], which is hosted at the former Royal Forum, which is being renovated. These important public utility buildings mean that this District has become, as before, a fragment of a metropolitan city.”¹

¹ Quote by Agnieszka Zabłocka-Kos from “In Search of New Ideas. Wrocław's 'Jewish Quarter' - Past and Present”. Reclaiming Memory: The Urban Revitalization of Historic Jewish Quarters in Central European Cities, International Cultural Center, Krakow 2008.

Artykuł o wycieczce śladem Ścieżki Kulturowej Czterech Wyznań
An article about the trip on the Cultural Path of the Four Temples

JE bp. Ryszard Bogusz pokazuje projekt Ścieżki Kulturowej Czterech Wyznań prezentowany na wystawie zorganizowanej przez Miasto Wrocław w 2008 roku
Bishop Ryszard Bogusz shows the project of the Cultural Path of the Four Temples presented at an exhibition organized by the city of Wrocław in 2008.

JE bp. Ryszard Bogusz pokazuje w 2004 roku projekt Ścieżki Kulturowej Czterech Wyznań duchownym (fot. Andrzej Korus)
In 2004, Bishop Ryszard Bogusz shows the project of the Cultural Path of the Four Temples to his clergy. Photo: Andrzej Korus

W połowie lat 90.XX w. obszar położony na południe od Starego Miasta był bardzo zaniedbany, pełen podwórek z garażami, brudnych zaułków, zamieszkały w większości przez najemców lokali komunalnych. Sprzyjało to konfliktom społecznym, których wyrazem był atak grupy tzw. skinów na modlących się Żydów w sali przy ul. Włodkowica 9 w kwietniu 1995 roku. W tym samym czasie „chuligani wybili witraż w kościele katolickim pw. św. Antoniego przy ulicy św. Antoniego, a kilka dni później w położonej obok, przy ulicy św. Mikołaja, prawosławnej cerkwi zniszczono ikonę umieszczoną na elewacji. Świadkiem tego ostatniego zdarzenia był ówczesny wiceprzewodniczący gminy żydowskiej Jerzy Kichler, który zainicjował spotkanie proboszczów obu kościołów. [a także zwierzchnika Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego]. Tak rozpoczął się międzywyznaniowy dialog. W ten sposób przypadek sprawił, że w 1995 roku narodziła się zupełnie nowa koncepcja tej dzielnicy”.¹

¹ cytata za Agnieszka Zablocka-Kos, W poszukiwaniu nowych idei. „Dzielnica żydowska” we Wrocławiu – przeszłość i teraźniejszość. [w:] Przywracanie pamięci. Rewitalizacja zabytkowych dzielnic żydowskich w miastach środkowej Europy, Międzynarodowe Centrum Kultury, Kraków 2008.

In the mid-1990s, the area south of the Old Town was very neglected, full of courtyards with garages, dirty alleys, and mostly inhabited by communal tenants. This was conducive to social conflicts, which culminated in the attack of the so-called skinheads on praying Jews at Włodkowica 9 in April 1995. At the same time, „hooligans broke the stained glass window in the St. Anthony Church on św. Antoniego, and a few days later on św. Mikołaja, the icon on the facade of the Orthodox Church was destroyed. The latter event was witnessed by the then vice-president of the Jewish community, Jerzy Kichler, who initiated the meeting of the parish priests of both churches [and also the head of the Evangelical-Augsburg Church]. This is how the interfaith dialogue began. Thus, by chance, in 1995 a completely new concept for this District was born.”¹

¹ Quote by Agnieszka Zablocka-Kos from “In Search of New Ideas. Wrocław’s ‘Jewish Quarter’ - Past and Present.” Reclaiming Memory: The Urban Revitalization of Historic Jewish Quarters in Central European Cities, International Cultural Center, Krakow 2008.

↑ Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, wejście główne
The Cathedral of Our Lady in Wrocław, the main entrance

→ Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, widok z zewnątrz
The Cathedral of Our Lady in Wrocław, view from outside

KSENOFOBICZNE INCYDENTY

W 1995 ROKU

THE XENOPHOBIC INCIDENTS OF 1995

↑, ↗, ↘ Antysemitic inscriptions on the building of the Jewish Community in Wrocław in 2012. Photo: Jerzy Kichler

Marsz w Obronie Chrześcijan w Syrii i Iraku w 2014 roku
Durion the 2014 March in Defence of Christians in Syria and Irak

Podczas marszu w obronie chrześcijan w Syrii i Iraku w 2014 roku idą: od lewej mec. Jan Łuszczak, rabin Teyson Herberger, imam Ali Abi Issa, Stanisław Rybarczyk (kato-lik), o. Mirosław Bijata (katolik)
During the 2014 march in Defense of Christians in Syria and Iraq. From the left: attorney Jan Łuszczak, Rabbi Teyson Herberger, Imam Ali Abi Issa, Stanisław Rybarczyk (representative of the Roman Catholic Church), Fr. Mirosław Bijata (Pauline)

Uczestnicy modlitwy w obronie chrześcijan w Syrii i Iraku w 2014 roku. Od lewej Stanisław Rybarczyk (katolik), ks. Aleksander Konachowicz (prawosławny), O. Mirosław Bijata (katolik), ks. bp Andrzej Siemienieński (katolik), rabin Teyson Herberger (żyd), ks. bp Ryszarda Bogusz (luteranin), imam Ali Abi Issa (muzułmanin), ks. Marcin Orawski (luteranin)
Participants of the prayer in Defense of Christians in Syria and Iraq in 2014. From the left: Stanisław Rybarczyk (representative of the Roman Catholic Church), Fr. Aleksander Konachowicz (representative of the Orthodox Church), Fr. Mirosław Bijata (Pauline), Fr. Bishop Andrzej Siemienieński (representative of the Roman Catholic Church), Rabbi Teyson Herberger (Jew), Bishop Ryszard Bogusz (representative of the Lutheran Church), Imam Ali Abi Issa (Muslim), Fr. Marcin Orawski (Lutheran)

Podczas marszu w obronie chrześcijan w Syrii i Iraku w 2014 roku modli się imam Ali Abi Issa
Imam Ali Abi Issa prays during the 2014 Defense of Christians in Syria and Iraq march

Podczas modlitwy w obronie chrześcijan w Syrii i Iraku w 2016 roku w skupieniu inicjator Marszu Stanisław Rybarczyk
During the prayer in Defense of Christians in Syria and Iraq in 2016, the initiator, Stanisław Rybarczyk, at the march

Dzielnica Wzajemnego Szacunku zawsze reaguje na akty przemocy wobec przedstawicieli różnych wyznań. Była inicjatorem m.in. marszu w obronie prześladowanych z powodów religijnych w Syrii i Iraku, połączonego z modlitwą. W marszu zorganizowanym w niedzielę, 12 października 2014 roku wzięli udział liczni parafianie Kościoła rzymskokatolickiego, Kościoła prawosławnego, Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej oraz przedstawiciele Muzułmańskiego Centrum Kulturalno - Oświatowego.

The District of Mutual Respect always reacted to acts of violence against people of different faiths. The District was the initiator of, among others, the march in defense of those persecuted for religious reasons in Syria and Iraq, combined with a prayer. In the march organized on Sunday, October 12, 2014, many parishioners of the Roman Catholic Church, the Orthodox Church, the Evangelical Church of the Augsburg Confession, and the Jewish Religious Community participated with representatives of the Muslim Cultural and Educational Center.

WSPÓLNE MODLITWY

COMMON PRAYERS

Odpowiedzią na akty nienawiści, agresji na tle ksenofobicznym i antysemickim były wspólne modlitwy i spotkania przedstawicieli różnych religii. Jednym z najbardziej doniosłych wydarzeń w historii Wrocławia była modlitwa eklezjalna, poprowadzona 31 maja 1997 roku przez papieża Jana Pawła II, na 46. Kongresie Eucharystycznym. W modlitwie uczestniczyło dziesięć tysięcy wiernych – pielgrzymów oraz gości kongresowych z ponad 70 krajów, a także przedstawiciele innych kościołów chrześcijańskich oraz odmiennych religii, w tym judaizmu.¹

¹ cytata z: <http://halastulecia.pl/o-hali/historia-hali/jan-pawel-ii-w-hali-stulecia/>

The District of Mutual Respect always reacted to acts of violence against people of different faiths. The District was the initiator of, among others, the march in defense of those persecuted for religious reasons in Syria and Iraq, combined with a prayer. In the march organized on Sunday, October 12, 2014, many parishioners of the Roman Catholic Church, the Orthodox Church, the Evangelical Church of the Augsburg Confession, and the Jewish Religious Community participated with representatives of the Muslim Cultural and Educational Center.¹

¹ Source: <http://halastulecia.pl/o-hali/historia-hali/jan-pawel-ii-w-hali-stulecia/>

Przedstawiciele Kościoła prawosławnego i katolickiego podczas 46 Międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego w 1997 roku. Fot. Sławomir Wiśniewski / Gość Niedzielny
Representatives of the Orthodox Church and Roman Catholic Church during the 46th International Eucharistic Congress in 1997. Photo Sławomir Wiśniewski / Gość Niedzielny

JE Metropolita Damaskinos (po lewej) oraz JE ksiądz abp Jeremiasz (po prawej) podczas Kongresu Eucharystycznego w 1997 roku
Metropolitan Damaskinos, representative of the Orthodox Church, Fr. Bishop Ryszard Bogusz (Lutheran Church, on the left), Fr. Archbishop Jeremiasz (Orthodox Church, on the right)

Spotkanie Anatola Kaszena, Dawida Ringla i Jerzego Kichlera, przedstawicieli Gminy Wyznaniowej Żydowskiej z papieżem Janem Pawłem II w Hali Stulecia w 1997 roku
Fot. Sławomir Wiśniewski / Gość Niedzielny
The meeting of Anatol Kaszen, Dawid Rigel, and Jerzy Kichler, representatives of the Wrocław Jewish Community with Pope John Paul II in the Centennial Hall in 1997

KOŚCIOŁY KATOLICKI I PRAWOSŁAWNY

THE ROMAN CATHOLIC AND ORTHODOX CHURCHES

Kościół Św. Antoniego

Zakon franciszkanów otrzymał w 1679 r. przy ul. św. Antoniego parcelę budowlaną jako rekompensatę za odebrany im wcześniej klasztor. W głębi działki rozpoczęto budowę klasztoru, wznosząc jednocześnie drewniany kościół pod wezwaniem św. Antoniego. W latach 1685-1692 wzniesiono obecny kościół murowany, który był pierwszą we Wrocławiu barokową świątynią. Król Fryderyk II w 1793 roku przekazał klasztor elżbietankom, które urządziły w nim szpital. Po II wojnie światowej kościół przejęli salezjanie, w roku 1987 księża diecezjalni, a w roku 1998 ojcowie paulini. Zgodnie z zamysłem ówczesnego metropolity wrocławskiego kard. Henryka Gulbinowicza kościół św. Antoniego miał stać się Sanktuarium Matki Bożej Jasnogórskiej, wrocławską Jasną Górą. 11 listopada 1998 roku sprowadzono i uroczystie intronizowano kopię ikony jasnogórskiej. Z tej okazji dawny ołtarz św. Franciszka z Paoli, później Matki Bożej Różańcowej, w którym umieszczono ikonę, został poddany gruntownej restauracji.

Kościół rzymskokatolicki w zabudowie szeregowej przy ulicy św. Antoniego
St. Anthony Roman Catholic Church in Wrocław - the facade of the building

St. Anthony Church

In 1679, the Franciscan Order received a construction plot on ul. św. Antoniego as compensation for the monastery being taken from them earlier. Construction began at the far end of the monastery's plot, while at the same time a wooden church dedicated to St. Anthony was erected. During 1685-1692, the present brick church was erected, which was the first baroque temple in Wrocław. In 1793, King Frederick II handed over the monastery to the Elizabethan women who set up a hospital in it. After World War II, the church was taken over by the Salesians, then by diocesan priests in 1987, and then by the Pauline Fathers in 1998. As intended by the then Wrocław Metropolitan, Cardinal Henryk Gulbinowicz, St. Anthony Church was to become the Sanctuary of Our Lady of Jasna Góra in Wrocław. On November 11, 1998, a copy of the Jasna Góra icon was solemnly enthroned. On this occasion, the former altar of St. Francis of Paoli, later Our Lady of the Rosary, in which the icon was placed, underwent extensive restoration.

Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy we Wrocławiu

Katedra Przenajświętszej Bogarodzicy we Wrocławiu jest przykładem adaptacji świątyni, wzniesionej w stylu późnego gotyku, na potrzeby wyznawców prawosławia. Wpisana w historię Śląska, związana z trzema tradycjami: katolicką, protestancką i prawosławną. Na miejscu dzisiejszej katedry w latach 1265 lub 1268-1309 zbudowano drewnianą kaplicę cmentarną pobliskiej parafii św. Elżbiety, którą około 1400 r. strawił pożar. Kościół pw.św. Barbary i świętych Feliksa i Adaukta odbudowano z palonej cegły, rozbudowanow 1465 roku za sprawą mistrzów Hansa Bertholda i Petera Franczkego (budowniczych wrocławskiego Ratusza),a w 1570 r. nadano mu cechy nowego stylu architektonicznego. W latach 1525-1945 był świątynią protestancką. Od ulicy św. Mikołaja wieżę południową zdobi zegarnazrywany „kluskowym”. Bił za pięć dwunasta i wrocławskie gospodynie wiedziały, że to czas wrzucania klusek do gotującej się wody, by wyciągnąć je, gdy inne zegary w mieście wybiją południe.Zniszczony w 1945 r. podczas oblężenia FestungBreslau w 30%, kościół św. Barbarypo II wojnie światowej nie był użytkowany. 3 czerwca 1963 r. staraniem ordynariusza diecezji wrocławsko-szczecińskiej biskupa Bazylego (Doroszkiewicza) został przekazany Polskiemu Autokefalicznemu Kościołowi Prawosławnemu. Dzieło odbudowy powierzono wybitnym profesorom. Aleksandrowi Grygorowiczowi, mającemu wpływ na architektoniczny kształt obiektu oraz Jerzemu Nowosielskiemu i Adamowi Stalony - Dobrzańskiemu z Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, autorom projektu adaptacji świątyni.

The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God

The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław is an example of a late Gothic church adaptation for the needs of Orthodox believers. As inscribed in the history of Silesia, it is associated with three traditions: Catholic, Protestant, and Orthodox. In place of today's cathedral, in 1265 or 1268-1309, a wooden chapel was built as a cemetery chapel of the nearby parish of St. Elizabeth, and was consumed by fire around 1400. It was rebuilt from burnt bricks as the Church of St. Barbara and St. Felix and Adaukt, and expanded in 1465 thanks to the masonry masters Hans Berthold and Peter Franczke (builders of the Wrocław City Hall). In 1570, it was given the features of a new architectural style. During 1525-1945, it was a Protestant temple. From św. Mikołaja, the southern tower is decorated with a clock called „kluskowym” (dumpling). When it struck five to twelve, the Wrocław housewives knew that it was time to throw the dumplings into the boiling water and then take them out when other clocks in the city struck noon. The church was destroyed in 1945 during the siege of Festung Breslau and 30% of the Church of St. Barbara was not used after World War II. On June 3, 1963, through the efforts of Bishop Bazyli (Doroszkiewicz), the bishop of the Wrocław-Szczecin diocese, was renamed the Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God. The reconstruction work was entrusted to eminent professors: Aleksander Grygorowicz, who influenced the architectural shape of the building. Jerzy Nowosielski and Adam Stalony-Dobrzański from the Academy of Fine Arts in Krakow, were the authors of the adaptation project.

Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, przy ul. św. Mikołaja (widok od zachodu)
The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God on ul. św. Mikołaja (view from the west)

↑ Ołtarz z kopią obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej znajdująca się w kościele św. Antoniego
Altar with a copy of the painting of Our Lady of Częstochowa located in St. Anthony Church
← Wnętrze kościoła pw. św. Antoniego - widok z empory
The interior of St. Anthony Roman Catholic Church. View from the gallery
→ Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, przy ul. św. Mikołaja: we wnętrzu ikonostas autorstwa Jerzego Nowosielskiego
The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God on ul. św. Mikołaja: inside the iconostasis by Jerzy Nowosielski

KOŚCIÓŁ LUTERAŃSKI I SYNAGOGA

THE LUTHERAN CHURCH AND SYNAGOGUE

Kościół Opatrzności Bożej

Kościół został wybudowany w latach 1746-1750 dla powstającego zboru reformowanego (kalwińskiego). Budowę rozpoczęto w 1746 r. 21 czerwca 1749 r. niemal ukończony budynek zniszczyła eksplozja pobliskiej prochowni przy dawnej ul. Wałowej (obecnie ul. Włodkowica). Późnobarokowy, orientowany z południa na północ kościół 30-metrowej długości i 17,5-metrowej szerokości jest jedną z dwóch świątyń wzniesionych w mieście w XVIII w. (drugą jest kościół Bonifratrów pw. św. Trójcy). Poświęcenie kościoła, wybudowanego według planów Friedricha Arnolda i Johanna Boumanna starszego, odbyło się 27 października 1750 r. Dawny kościół Dworski 30 listopada 1947 r. został przemianowany na kościół Opatrzności Bożej i do dziś służy wrocławskim luteranom.

The Church of Divine Providence

The church was built in the years 1746-1750 for the emerging Reformed (Calvinist) church. On June 21, 1749, the nearly completed building was destroyed by an explosion at a nearby gunpowder magazine on ul. Wałowa (now ul. Włodkowica). The late-baroque church, oriented from north to south, 30 meters long and 17.5 meters wide, is one of the two churches built in Wrocław in the 18th century (the second being the Church of St. Trinity). The church was built according to plans of Friedrich Arnold and Johann Boumann the elder and the dedication took place on October 27, 1750. The former Court Church was renamed the Church of Divine Providence on November 30, 1947 and serves the Lutherans of Wrocław to this day.

Synagoga pod Białym Bocianem

Przy ul. Włodkowica 7, na zamkniętym dziedzińcu mieści się jedyna zachowana do czasów współczesnych wrocławska synagoga, którą wzniesiono w latach 1827-1829. Wyróżnia ją dominujący w centrum elewacji ryzalit. Wzorem dla organizacji jednonawowego wnętrza był pobliski kościół kalwiński, w którym otoczono wnętrze owalnymi amfiladami. W synagodze wnętrze zdominowane jest umieszczoną centralnie na ścianie wschodniej Aron ha-Kodesz (Święta Szafa). Po 1945 r. synagoga po raz kolejny stała się centrum życia żydowskiego we Wrocławiu, służąc swoim wyznawcom przez 25 lat. W 1970 r. obiekt został skonfiskowany przez polskie władze, z czasem popadł w całkowitą ruinę. Po długim procesie sądowym, w 1996 r., Gmina Wyznaniowa Żydowska we Wrocławiu stała się właścicielem synagogi. Dwa lata później, 9 listopada 1998 r., odbyły się w niej pierwsze po wielu latach modlitwy, przy udziale premiera Jerzego Buzka, licznych przedstawicieli władz państwowych i samorządowych oraz ambasadorów Niemiec i Stanów Zjednoczonych. Wówczas to JE Henryk kardynał Gulbinowicz przyrównał w swym wystąpieniu gminę żydowską do feniksa powstającego z popiołów. Odbudowę kontynuowano do 2010 r. Od tego czasu budynek synagogi stał się także miejscem modlitwy, a także licznych wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych.

The White Stork Synagogue

At ul. Włodkowica 7, in a closed courtyard, is Wrocław's only surviving Synagogue, which was built in the years 1827-1829. The Synagogue is distinguished by the avant-corps at the center of its facade. The model for the design of the single-nave interior was the nearby Calvinist church, in which the interior was surrounded by oval enfilades. In the Synagogue, the interior is dominated by the Aron ha-Kodesh (Holy Ark), located centrally on the eastern wall. After 1945, the Synagogue once again became the center of Jewish life in Wrocław, serving its followers for 25 years. In 1970, the facility was confiscated by the Polish authorities and eventually fell into total ruin. After a long trial, the Jewish Community in Wrocław became the owner of the Synagogue in 1996. Two years later, on November 9, 1998, the first prayers - after many years - were held there, with the participation of Prime Minister Jerzy Buzek, numerous representatives of state and local government authorities, and ambassadors from Germany and the United States. In his speech, Cardinal Henry Gulbinowicz compared the Jewish community to a phoenix rising from the ashes. Reconstruction of the Synagogue continued until 2010. Since then, the building of the Synagogue has become a place of prayer, as well as numerous cultural and educational events.

↓
Kościół ewangelicko-augsburski Opatrzności Bożej
The Evangelical Church of God's Providence

↓
Wnętrze kościoła Opatrzności Bożej
The interior of the Evangelical Church of God's Providence
↓↓
Wnętrze kościoła Opatrzności Bożej - widok z empy na organy i ambonę
The interior of the Evangelical Church of God's Providence. View from the gallery to the church organ and the pulpit

→
Synagoga przy ul Włodkowica, widok wnętrza z empy na aron (ha-Kodesz)

The Synagogue at ul. Włodkowica. View of the interior from the gallery on the Aron ha-Kodesh

↓
Synagoga przy ul Włodkowica, elewacja południowa

The Synagogue at ul. Włodkowica, southern elevation

ISTOTA WYZNANIA PRAWOSŁAWNEGO I RZYMSKOKATOLICKIEGO

THE ESSENCE OF THE ORTHODOX FAITHS AND ROMAN CATHOLIC

Ikona Matki Boskiej, Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogarodzicy we Wrocławiu
Icon of the Most Holy Mather, the Cathedral of Our Lady in Wrocław

Istota prawosławia

Pravoslavije w języku staro-cerkiewno-słowiańskim oznacza tyle samo co orthodoxia(gr. ortho– prawdziwy, doksa – chwała) prawdziwą naukę, prawdziwe wyznawanie wiary.

Fundamentem prawosławia jest Pismo Święte, nauka pierwszych siedmiu Soborów Powszechnych, Święta Tradycja oraz pisma Ojców Kościoła. Nie uznaje jurysdykcyjnego prymatu biskupa Rzymu, a kościół rozumie jako wspólnotę opartą na soborowości. Nie przyjmuje Filioque, tj. dogmatu o pochodzeniu Ducha Świętego wprowadzonego w Kościele zachodnim. Eucharystię wierni przyjmują w dwu postaciach – chleba i wina, a sakrament bierzmowania sprawowany jest bezpośrednio po sakramencie chrztu. Kościół prawosławny nie przywołuje nauki o czyśćcu, bardzo silnie akcentuje znaczenie sakramentu pokuty poprzez spowiedź, odrzucając naukę o odpustach ogólnych.

„Tradycja w prawosławiu odgrywa szczególne znaczenie. Razem z Pismem Świętym, siedmioma soborami powszechnymi, przekazami Ojców Kościoła, kanonami, księgami liturgicznymi oraz ikonami tworzy spójny system religijny prowadzący człowieka poprzez przemianę ku zbawieniu.” Na pytanie o istotę życia Kościoła, Ojcowe Kościoła odpowiadali zaproszeniem: Przyjdź i oglądaj! Jest to zaproszenie do uczestnictwa w życiu Kościoła, zdobywania własnego doświadczenia, gdyż istota prawosławia to sprawa życia i śmierci. To pytanie o Boga i los własny oraz los całego świata” – mówił o istocie prawosławia arcybiskup wrocławsko-szczeciński Jeremiasz.

The Essence of the Orthodox Faith

Pravoslavije in the Old Church Slavonic language means the same way as in Orthodoxia (Greek ortho: true, doxa: glory) - true science, true profession of faith.

The foundation of Orthodoxy is the Holy Scriptures, the teachings of the first seven Ecumenical Councils, the Holy Tradition, and the writings of the Church Fathers. It does not recognize the jurisdictional primacy of the bishop of Rome and understands the church as a community based on conciliarity. It does not accept the Filioque, such as the dogma of the origin of the Holy Spirit introduced in the western church. The faithful receive the Eucharist in two forms - bread and wine, and the sacrament of confirmation is celebrated immediately after the sacrament of baptism. The Orthodox church does not accept the doctrine of purgatory, very strongly emphasizes the meaning of the sacrament of penance through confession, and rejects the doctrine of general indulgences.

„Tradition plays a special role in Orthodoxy. Together with the Holy Scriptures, the seven Ecumenical Councils, messages of the Church Fathers, canons, liturgical books, and icons, it creates a coherent religious system that guides man through the transformation towards salvation. When asked about the essence of the Church's life, the Church Fathers replied with an invitation: Come and watch! It is an invitation to participate in the life of the Church, gaining one's own experience, because the essence of Orthodoxy is a matter of life and death. It is a question about God and one's own fate and the fate of the whole world,” said the Archbishop of Wrocław and Szczecin, Jeremiasz, about the essence of Orthodoxy.

↑
Rysunek z materiału pomocniczego do projektu
Edukacja w miejscach pamięci - ścieżki kulturowe
Drawing of the District from supporting material for the project:
Education in memorial sites - cultural paths

↯↯↯
Ikona. Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu

Icon. The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław

↯↯
Święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego, Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu
fot. Iraida Hunczak

Feast of the Exaltation of the Lord's Cross.The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław

↯
Święto Podwyższenia Krzyża Pańskiego. Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu

Feast of the Exaltation of the Lord's Cross.The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław

Ołtarz z kopią obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej znajdująca się w kościele św. Antoniego
Altar with a copy of the painting of Our Lady of Częstochowa located in St. Anthony Church

Ołtarz Ukrzyżowania w kościele św. Antoniego
Altar of the Crucifixion in St. Anthony Church

Istota katolicyzmu

W Credo wyznajemy, że wierzymy w **jeden**, święty, powszechny i apostołski Kościół. Jeden ze względu na swoje źródło: jedność Trójcy Osób jednego Boga i Syna w Duchu Świętym; ze względu na swego założyciela i Głowę - Jezusa Chrystusa. Kościół wyznaje jedną wiarę, wspólnie celebruje sakramenty, ma jedną sukcesję apostołską. Święty ze względu nieustannie obecnego w nim Boga, jest źródłem uświęcenia swoich członków, którzy na ziemi uznają się wszyscy za grzeszników, zawsze potrzebujących nawrócenia i oczyszczenia. **Katolicki**, to znaczy powszechny, ponieważ jest w nim obecny Chrystus – „Tam, gdzie jest Jezus Chrystus, tam jest Kościół powszechny” (św. Ignacy Antiocheński). **Wreszcie apostołski**, ponieważ został zbudowany na „fundamencie Apostołów”.

Włączeniem do wspólnoty Kościoła jest przyjęcie sakramentu chrztu, który wy-ciska we wnętrzu człowieka niezatarte znamię – Bożą pieczęć, która nigdy i przez nikogo nie może zostać wymazana. Człowiek raz ochrzczony otrzymuje od Boga znak przynależności do grona uczniów Chrystusa tworzących Jego Kościół, otrzymuje to duchowe znamię na wieki!

The Essence of Catholicism

In the Creed, we confess that we believe in one, holy, Catholic, and apostolic Church. One because of its source: the unity of the Trinity - of God, the Son, and the Holy Spirit; for its founder and head, Jesus Christ. The Church professes one faith, celebrates the sacraments together, and has one apostolic succession. Holy because of God's constant presence as the source of the sanctification of its members, who all recognize themselves as sinners on Earth, always in need of conversion and purification. Catholic, that is, universal, because Christ is present in it - „Where Jesus Christ is, there is the universal Church” [St. Ignatius of Antioch]. Finally, apostolic because it was built on “the foundation of the Apostles.”

Inclusion into the community of the Church is the reception of the sacrament of baptism, which imprints an indelible mark on the human being - God's seal, which can never be erased by anyone. Once baptized, a person receives from God a sign of belonging to the group of Christ's disciples who make up His Church - they receive this spiritual mark forever!

ISTOTA JUDAIZMU I WYZNANIA LUTERAŃSKIEGO

THE ESSENCE OF THE JUDAISM AND LUTHERAN RELIGION

Modlitwa Shma Israel w rękopisie zwoju Tory, żydowskie wyznanie wiary
Prayer Shema Israel in the manuscript of the Torah scroll, the Jewish profession of faith

Istota judaizmu

Najważniejszą świętą księgą jest Tora (Pięcioksiąg Mojżesza) składająca się z ksiąg: Rodzaju, Wyjścia, Kapłańskiej, Liczb i Powtórzonego Prawa. Słowo „tora” oznacza w języku hebrajskim „przewodzik” lub „uczyć”. W niej zawartych jest 613 przykazań, których powinni przestrzegać Żydzi w całym swym życiu. Najważniejszą zasadą jest wiara w Jedynego i Jednego Boga.

W ujęciu tradycyjnym najważniejsze zasady judaizmu zawarte są Dekalogu. Drugim zestawem określającym judaizm jest Trzynastcie Zasad Majmonidesa, z których najważniejszymi jest wiara, że Bóg stworzył świat, stworzył ludzi i nimi kieruje oraz „On jest jeden i nie istnieje w żaden sposób inna taka jedność jak Jego, i tylko On jest naszym Bogiem, który jest, był i będzie”.

W ujęciu postępowym słowo judaizm ma dwa różne, ale równoprawne znaczenia: specyficzną cywilizację z przeszłością i współczesnością oraz obecną w historii społecznością zwaną narodem żydowskim. W tym znaczeniu zawarte są elementy zarówno świeckie i religijne, jak na przykład hebrajskie średniowieczne poematy, muzyka i tańce Żydów wschodnioeuropejskich, i instytucje społeczne. Judaizm może także być postrzegany w węższym znaczeniu: jako duchowy aspekt opisanej cywilizacji, to znaczy jako żydowska religia.

Zwój Tory – Pięcioksięgu Mojżesza
The Torah scroll - the Pentateuch of Moses

Parochet (kotara na aron (ha-)Kedesz z wyobrażeniem dekalogu i korony
Parochet (curtain for the Aron ha-Kodesh) with the image of the Decalogue and the crown

Judaism

The most important sacred book is the Torah (the Pentateuch) consisting of the books: Genesis, Exodus, Leviticus, Numbers, and Deuteronomy. The word „torah” in Hebrew means „to lead” or „to teach.” It contains 613 commandments that should be kept by Jews throughout their lives. The most important principle is belief in one God.

Traditionally, the most important principles of Judaism are contained in the Decalogue. The second set that defines Judaism is Maimonides’ Thirteen Principles, the most important of which is the belief that God created the world, created people and guides them, and “that the Creator, blessed be His name, is the Creator and Guide for all created beings. He alone made, makes, and will make all that is created.”

In the progressive approach, the word Judaism has two different, but equal meanings: a specific civilization with the past and present, and a community present in history called the Jewish nation. In this sense, both secular and religious elements are included, such as, Hebrew medieval poems, the music and dances of Eastern European Jews, and social institutions. Judaism can also be seen in a narrower sense: as a spiritual aspect of the civilization described, that is, as a Jewish religion.

Tylko Chrystus - jedno z pryncypiów ewangelizmu
Only Christ - one of the principles of Evangelicalism

Istota luteranizmu

Nauka ks. dr. Marcina Lutra i innych reformatorów luterzańskich zawarta została w Księgach Wyznaniowych. Zostały one zebrane w Księdze Zgody z roku 1580 i stanowią wykład Pisma Świętego według rozumienia luterńskiego. Cztery pryncypia luteranizmu, jak i całego protestantyzmu, to: jedynie Pismo Święte, jedynie Chrystus, jedynie łaska oraz jedynie wiara.

Luterńska „teologia krzyża” stawia krzyż Jezusa Chrystusa w centrum nauki i życia Kościoła: „My zwiastujemy Chrystusa ukrzyżowanego” (1 Kor 1,23a). Wierzący zostaje usprawiedliwiony z łaski Bożej, niezależnie od uczynków. Zbawienia nie można zyskać przez zasługi, daje je tylko wiara w Jezusa Chrystusa. Ewangelicy sprawują dwa sakramenty: chrztu świętego oraz ołtarza, czyli Eucharystii, wieczerzy pańskiej. Pierwotnie za trzeci sakrament bywała uznawana także pokuta, jednak w praktyce została złączona z chrztem i Eucharystią.

Eucharystia jest udzielana pod dwiema postaciami – chleba i wina, zgodnie z ustanowieniem Jezusa. Luteranie, na podstawie nauki o wszechobecności ciała Jezusa Chrystusa, wierzą, że w Wieczerzy Świętej pod postacią chleba i wina są prawdziwie, realnie, cieleśnie i substancjalnie ciało i krew Zbawiciela (nauka o konsubstancjacji). Luteranizm nie aprobuje nauki o przeistoczeniu (transsubstancjacji), odrzuca też naukę o symbolicznym znaczeniu eucharystii.

Lutheranism

The science of Martin Luther and other Lutheran reformers was included in the Lutheran Confessions, which were collected in the Book of Concord in 1580 and constituted an interpretation of the Holy Scriptures according to the Lutheran understanding. The four principles of Lutheranism and of all Protestantism are: only the Holy Scriptures, only Christ, only grace and only faith. Lutheran „theology of the cross” places the cross of Jesus Christ at the center of the Church’s teachings and life:

„We proclaim Christ crucified” (1 Corinthians 1:23). The believer stays justified by the grace of God, regardless of actions. Salvation cannot be won by merit, only faith in Jesus Christ provides them. Evangelicals celebrate two sacraments: baptism and the Eucharist (the Lord’s Supper). Penance was originally recognized as the third sacrament, but in practice it was associated with baptism and the Eucharist.

The Eucharist is administered in two forms, bread and wine, as instituted by Jesus. Lutherans, on the basis of the doctrine regarding the omnipresence of the body of Jesus Christ, believe that the Holy Supper - in the form of bread and wine - are truly the real body and blood of the Savior (consubstantiation). Lutheranism does not approve of the science of transformation (transubstantiation), it also rejects the science of the symbolic meaning of the Eucharist.

←
Rysunek z materiału pomocniczego do projektu Edukacja w miejscach pamięci – ścieżki kulturowe
Drawing from the support material for the educational project on memorial sites – Cultural Paths

I PRAWOSŁAWNEJ

Serce życia wspólnotowego katolików – Eucharystia
The heart of Catholic community life - the Eucharist

Sanktuaria są darem miłosiernego Boga. W nich człowiek może doświadczyć radości i pokoju, jako owoców obecności Boga. Doświadczanie obecności Boga w sanktuarium jest łaską. Wyraża się ona w cudownych uzdrowieniach, nawróceniach, umocnieniu wiary i doznaniu pociechy w trudnych chwilach życia. W sanktuariach Bóg jest szczególnie hojny. Chce obdarować każdego, kto przekroczy jego próg.

↑
Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, Boska Liturgia, 2018 rok
The Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław, divine Liturgy, 2018

Sanctuaries are a gift of the merciful God. In them, a person can experience joy and peace, as the fruit of God's presence. It is a grace to experience God's presence in a sanctuary. It is expressed in miraculous healings, conversions, the strengthening of faith, and consolation in difficult moments of life. In the shrines, God is especially generous and wants to give gifts to anyone who crosses its threshold.

Ojcowie paulini błogosławią dzieci
The Pauline Fathers bless the children

←
Piesza pielgrzymka z Wrocławia na Jasną Górę.
Grupie nr 2 - paulińskiej przewodniczy o. Maksymilian Stepien
The walking pilgrimage from Wrocław to Jasna Góra.
The Pauline group no. 2 is chaired by Fr. Maksymilian Stepien

←
Liturgia w kościele pw. św. Antoniego
Liturgy in the church of st. Anthony

Chrzest prawosławny, Katedra prawosławna pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, sakramentu udzielił ks. Piotr Sokołowski, Cerkiew boczna p.w. św. Krzyża

Orthodox baptism at the Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław. The sacrament was administered by Fr. Piotr Sokołowski

Latem 1947 r. na Dolnym Śląsku znalazło się blisko 5 tys. wiernych, Łemków i Ukraińców, wysiedlonych w ramach akcji „Wisła”, co przyczyniło się do zaktywizowania społeczności prawosławnej. Diecezja, której podlegał Wrocław, trzykrotnie zmieniała granice, aż ostatecznie 7 września 1951 r. powołano diecezję wrocławsko-szczyńską. Odradzanie się Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego odbywało się stopniowo, przez dziesięciolecia, w politycznie niesprzyjających warunkach. Dziś PAKP na czele z Sawą, metropolitą Warszawy i całej Polski, skupia w 6 diecezjach ponad 500 tys. wiernych (Białorusinów, Ukraińców, Łemków, Rosjan, Greków i Polaków). Diecezją wrocławsko-szczyńską swym terytorium kanonicznym obejmuje województwa dolnośląskie, opolskie, lubuskie, zachodniopomorskie oraz zachodnią część województwa pomorskiego tworząc 45 parafii w 5 dekanatach. Siedziłą Ordynariusza JE Najprzewielebniejszego Jerzego, Arcybiskupa Wrocławskiego i Szczyńskiego jest Wrocław.

The revival of the Polish Autocephalous Orthodox Church (PAKP) took place gradually, through decades, in politically unfavorable conditions. Today PAKP, headed by Sawa, the Metropolitan of Warsaw and all of Poland, has over 500,000 believers (Belarusians, Ukrainians, Lemkos, Russians, Greeks, and Poles) in 6 dioceses. The canonical territory of the Wrocław-Szczecin diocese covers the voivodeships of Dolnośląskie, Opolskie, Lubuskie, and Zachodniopomorskie, as well as the western part of the Pomeranian voivodeship, creating 45 parishes in 5 deaneries. The seat of the Ordinary of the Most Reverend Jerzy, Archbishop of Wrocław and Szczecin, is in Wrocław.

ŻYCIE PARAFII LUTERAŃSKIEJ

LIFE IN THE LUTHERAN PARISH AND THE JEWISH RELIGIOUS COMMUNITY

I GMINY WYZNANIOWEJ ŻYDOWSKIEJ

5 sierpnia 1945 r. w kalwińskim kościele Dworskim ks. dr Wiktor Niemczyk (1898-1980) odprawił pierwsze polskie nabożeństwo ewangelickie, dając początek działalności polskiej parafii. Utworzył też podstawy organizacyjne diecezji wrocławskiej, która od 1945 r., z przerwami w latach 1958-70 i 1980-94, miała tutaj swoją siedzibę.

Obecnie we Wrocławiu mieszka około tysiąca ewangelików skupionych w dwóch parafiach, działają trzy kościoły ewangelickie: Opatrzności Bożej (dawny kościół Dworski), św. Krzysztofa, w którym nabożeństwa są prowadzone w języku ojczystym dla mniejszości niemieckiej oraz Pamiątkowy Gustawa Adolfa, który pełni funkcję kościoła wojskowego.

Ewangelicy angażują się w działalność diakonijną i charytatywną, która rozwinęła się zwłaszcza w latach 80. i w czasie powodzi w 1997 r. Dziś diakonia diecezji wrocławskiej prowadzi kilka szkół, przedszkola, dwa domy opieki, stacje socjalne świadczące bezpłatne usługi pielęgnacyjno-pielęgniarskie w ramach Fundacji Ewangelickiej Centrum Diakonii i Edukacji oraz Dzienny Dom dla Osób Starszych Senior+.

Wrocławska wspólnota ewangelicka aktywnie działa także na gruncie ekumenii. Od lat współtworzy wrocławską Dzielnicę Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań, bierze udział w spotkaniach Asyż we Wrocławiu, współorganizuje Tydzień Modlitw o Jedność Chrześcijan oraz Światowy Dzień Modlitwy.

On August 5, 1945, in the Calvinist Court Church, Father Dr. Wiktor Niemczyk (1898-1980) celebrated the first Polish Evangelical service, giving rise to an active Polish parish. He also created the organizational foundations of the Wrocław diocese, which was based in Wrocław from 1945 (with breaks in 1958-70 and 1980-94).

Currently, there are about a thousand Evangelicals in two parishes in Wrocław and three Evangelical churches: the Evangelical Lutheran Church of Divine Providence (the former Court Church), St. Christopher Church - where services are conducted in the mother tongue for the German minority - and the Memorial Church of the King Gustavus Adolphus, which serves as a military church.

Evangelicals are involved in diaconal and charitable activities, which developed especially in the 1980s and during the Wrocław flood in 1997. Today, the diocese of Wrocław runs several schools, kindergartens, two nursing homes, and social stations providing free nursing and nursing services as part of the Evangelical Center for Diaconia and Education and the Day Home for the Senior+.

The Wrocław Evangelical community is also active in the field of ecumenism. For years, the community has been co-creating the District of Mutual Respect, taking part in Assisi meetings in Wrocław, co-organizing the Week of Prayers for Christian Unity and the World Day of Prayer.

↑↑
Wielki Piątek - najważniejsze święto ewangelików. Na ambonie ks. bp. Ryszard Bogusz
Good Friday - the most important holiday of the Evangelicals. At the pulpit is Fr. Bishop Ryszard Bogusz

↑
Ekumeniczne koledowanie. Śpiewa chór Misericordia pod dyr. Aleksandra Piechaczka
Ecumenical carolling. The Misericordia Choir sings, conducted by Aleksander Piechaczek

←
Konfirmacja - ceremonialne wyjście z kościoła. Na przdzie ks. bp Ryszard Bogusz i ks. prob. Marcin Orawski
Confirmation - the ceremonial exit from the church. At the front, Fr. Bishop Ryszard Bogusz and Fr. Marcin Orawski

↑
Ślub w synagodze w 2000 roku
Wedding at the synagogue, 2000

↑
Rytuał bat micwy Delfiny Krieger w 2003 roku
Delfiny Krieger's Bat Mitzvah ritual in 2003

↑
Modlitwa w święto Pesach, w tylnej części sali przygotowane stoły dla posiłku - sederu (kolacji pesachowej)
Prayer on Pesach. In the back of the room tables are prepared for a seder (supper) for Pesach

←
Żyd ze zwojem Tory przybranej koronką (keter), tarczą (tas) i wskaźnikiem (jad)
Jewish person with the Torah scroll adorned with a crown (keter), shield (tass), and pointer (yad)

Ożywienie życia żydowskiego nastąpiło po 1989 roku, gdy w wyniku demokratyzacji państwa, otwarto nowe możliwości działania dla Żydów we Wrocławiu. Obecnie Gmina Wyznaniowa Żydowska skupia około 300 rodzin mieszkających nie tylko we Wrocławiu, ale także w innych miastach Dolnego Śląska. Gmina wrocławska, podobnie jak inne na całym świecie jest w pełni autonomiczna, głos decydujący w ważnych sprawach mają wszyscy członkowie uczestniczący w walnych zebraniach. Poza walnymi zebraniem decyzje podejmuje wybrany zarząd z przewodniczącą. Podstawą działalności Gminy jest umożliwienie swym członkom życia zgodnego z zasadami Tory (Pięcioksięgu Mojżeszowego), pielęgnowanie zasad miłości bliźniego i miłosierdzia wynikającego z zasad judaizmu. Gmina zapewnia swym członkom oraz ich rodzinom rytuały tożsame z tymi zasadami jak obrzezania, bar- i bat- micwy, śluby i rytualne pochówki, zatrudnia rabinów i innych funkcyjnych. Przy Gminie działa koszerne stołówka, która codziennie wydaje ok. 60 posiłków, także rozwożonych do domów osób wymagających opieki oraz mykwa (łaźnia rytualna). Ważną dziedziną jest opieka socjalna, którą kieruje pracownik Centralnej Komisji Charytatywnej przy Związku Gmin Wyznaniowych Żydowskich w RP tą opieką otoczone są przede wszystkim osoby, które przeżyły Holokaust. W synagodze działa Centrum Informacji Żydowskiej które koordynuje liczne wycieczki i spotkania edukacyjne a także zwiedzanie po żydowskim Wrocławiu. Gmina wrocławska opiekuje się 19 cmentarzami na Dolnym Śląsku, w tym czynnym cmentarzem przy ul. Lotniczej.

The revival of Jewish life in Wrocław took place after 1989, when, as a result of the democratization of the state, new opportunities for Jews opened up. Currently, the Jewish Religious Community is around 300 families living in Wrocław and other cities within Lower Silesia. The Wrocław Jewish community, like others around the world, is fully autonomous, and all members participating in general meetings have a decisive voice in important matters. Outside of general meetings, decisions are made by an elected board with a chairman. The basis of the community's activities is to allow its members to live in accordance with the principles of the Torah (the Pentateuch), and to cultivate the principles of love of neighbor and mercy resulting from the principles of Judaism. The community provides its members and their families with rituals that are identical to these rules, such as circumcision, bar- and bat-mitzvahs, weddings and ritual burials, and employs Rabbis and other functionaries. There is a kosher canteen at the community, which serves about 60 meals a day, including those delivered to the homes of people in need of care, and a mikveh (ritual bath). An important area is social welfare, which is managed by an employee of the Central Charity Commission at the Union of Jewish Religious Communities in Poland. This care is provided primarily to Holocaust survivors. There is a Jewish Information Center in the Synagogue, which coordinates numerous trips and educational meetings as well as sightseeing tours around Jewish Wrocław. The Jewish community in Wrocław looks after 19 cemeteries in Lower Silesia, including the active cemetery on ul. Lotnicza.

← Uroczyste modlitwy w synagodze w 1998 roku, od lewej: ambasador Stanów Zjednoczonych w Polsce David Fried, ks. bp. Ryszard Bogusz, kard. Henryk Gulbinowicz, premier Jerzy Buzek, rabin Menachem Joskowicz
Solemn prayers in the Synagogue in 1998. From the left: US ambassador to Poland David Fried, Fr. Bishop Ryszard Bogusz, Cardinal Henryk Gulbinowicz, Prime Minister Jerzy Buzek, Rabbi Menachem Joskowicz

← Spotkanie w czasie żydowskiego święta Chanuka w Sali parafii luteranńskiej
Meeting during Jewish Holiday Chanuka at the Lutheran parish
←← Spotkanie inicjatorów powstania Dzielnicy w sali parafii prawosławnej, od lewej ks. Aleksander Konachowicz (prawosławny), Jerzy Kichler (żyd), ks. Jerzy Żytowiecki (katolik). Na zdjęciu brak czwartego założyciela Dzielnicy Janusza Witto (luteranina)
Meeting of the initiators of the creation of the District of Mutual Respect in the hall of the Orthodox parish. From the left: Fr. Aleksander Konachowicz (Orthodox), Jerzy Kichler (Jewish), Fr. Jerzy Żytowiecki (Catholic). Not in the photo: the fourth founder of the District - Janusz Witt (Lutheran)

DZIELNICA WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ I FUNDACJA TEJ DZIELNICY

↑ Proboszcz parafii Cerkwi Prawosławnej pw. Narodzenia NMP ks. Jerzy Szczur, wikariusz parafii luteranńskiej Opatrzności Bożej ks. Marcin Orawski, rabin Icchak Rapoport i ojciec przeor Sanktuarium Maryjnego we Wrocławiu Mariusz Tabulski
Pastor of the Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God in Wrocław, Fr. Jerzy Szczur, parish vicar The Evangelical Church of God's Providence, Fr. Marcin Orawski, Rabbi Icchak Rapoport, and Father Prior of the Sanctuary of Our Lady of Mercy in Wrocław, Mariusz Tabulski

Dzielnica, pokazana na wystawie jest bezprzykładną wspólnotą czterech różnych związków wyznaniowych i religijnych. Powstała w 1995 roku jako realizacja idei Żyda, Jerzego Kichlera, której myślą przewodnią było przeciwstawienie się atmosferze ksenofobii, antysemityzmu i rozłamów w polskiej społeczności w połowie lat 90. XX w. Poparta przez wybitne postaci – wrocławskich hierarchów i duchownych kościołów chrześcijańskich, owocowała głębokim procesem dialogu międzyreligijnego. Działaniom przyświecały deklaracje II Soboru Watykańskiego (1962-1965) i żydowskiej deklaracji Dabru Emet (2000).

Z potrzeby wsparcia projektów edukacyjnych i kulturalnych środkami, którymi dysponowało miasto Wrocław i inni darczyńcy, katolik - Stanisław Rybarczyk i żyd Jerzy Kichler przy przychylności ówczesnego prezydenta miasta Rafała Dutkiewicza postanowili utworzyć fundację pod nazwą Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań. Po kilkumiesięcznych pracach nad statutem, 24 stycznia 2005 roku zwierzchnicy czterech wspólnot wyznaniowych i reprezentant Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów podpisali akt założycielski nowej fundacji. Cele fundacji obejmują - przy zachowaniu pełnej autonomii Czterech Wspólnot Wyznaniowych: Prawosławnej, Rzymsko-Katolickiej, Ewangelicko-Augsburskiej i Gminy Wyznaniowej Żydowskiej - propagowanie idei dialogu między religiami i ekumenizmu oraz wspólnych wartości etycznych i moralnych. Przy podejmowaniu istotnych decyzji przez władze fundacji, obowiązuje zasada jednomyślności.

← Spotkanie w kancelarii parafii luteranńskiej: ks. bp. Ryszard Bogusz (luteranin), ks. abp Jeremiasz (prawosławny), abp Marian Gołębiowski (katolik), rabin Icchak Rapoport (żyd) i Stanisław Rybarczyk (katolik)
Meeting at the office of the Lutheran parish: Fr. Bishop Ryszard Bogusz (Lutheran), Fr. Archbishop Jeremiah (Orthodox), Archbishop Marian Gołębiowski (Catholic), Rabbi Icchak Rapoport (Jewish) and Stanisław Rybarczyk (Catholic)
←← Spacer w Dzielnicy, od lewej ks. arcybp Marian Gołębiowski (katolik), Stanisław Rybarczyk (katolik), rabin Icchak Rapoport (żyd), ks. Jerzy Szczur (prawosławny, ks. arcybp Jeremiasz (prawosławny)
A walk in the District. From the left: Fr. Archbishop Marian Gołębiowski (Catholic), Stanisław Rybarczyk (Catholic), Rabbi Icchak Rapoport (Jewish), Fr. Jerzy Szczur (Orthodox), Archbishop Jeremiasz (Orthodox)

THE DISTRICT OF MUTUAL RESPECT

AND THE DISTRICT FOUNDATION

Janusz Witt

Ur. w 1934 r. w Wieluniu, filolog germanista, współinicjator Fundacji Krzyżowa dla Porozumienia Europejskiego w 1989 r., przez Towarzystwa im Bonhoeffera w Polsce od 1996 r., członek Rady Parafialnej parafii luterńskiej od 1984 r., współinicjator Dzielnicy w 1995 r.

Janusz Witt, born in 1934 in Wieluń, is a German philologist, co-initiator of the Krzyżowa Foundation for the European Agreement in 1989, leader of the Bonhoeffer Society in Poland since 1996, member of the Evangelical-Augsburg Parish Council since 1984, co-initiator of the District in 1995

Ks. mitrat mgr Aleksander Konachowicz

Prawosławny Dziekan Okręgu Wrocławskiego. W 1987 roku przyjmuje święcenia kapłańskie i pełni funkcję sekretarza prawosławnej diecezji wrocławsko – szczecińskiej. W styczniu 1993 roku zostaje proboszczem wrocławskiej katedry. Stanowisko to piastuje do 2004 roku. W 1996 roku zostaje proboszczem Prawosławnej Parafii Wojskowej we Wrocławiu. Od 1995 roku uczestniczy w pracach Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań

Fr. Aleksander Konachowicz, Orthodox Dean of the Wrocław District. He was ordained a priest in 1987 and is the secretary of the Orthodox diocese of Wrocław-Szczecin. In January 1993, he became the parish priest of the Wrocław Cathedral and held this position until 2004. In 1996 he became the parish priest of the Orthodox Military Parish in Wrocław. Since 1995, he has participated in the work of the District of Mutual Respect

Stanisław Michał Rybarczyk

Dyrygent, dyrektor festiwalu i instytucji kulturalnych, pedagog-działacz na rzecz dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego, współpracy międzynarodowej i międzykulturowej, wiceprzewodniczący zarządu Fundacji w latach 2005-06, przewodniczący – od 2006 r.

Stanisław Michał Rybarczyk, conductor, director of festivals and cultural institutions, educator, activist for ecumenical and interreligious dialogue, vice-chairman of the board of the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation in 2005-2006, and chairman since 2006

Jerzy Kichler

Ur. w 1947 w Krakowie, inżynier elektryk, członek zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu w latach 1994-2006 i od 2017 r., inicjator powstania dzielnicy w 1995 r. pierwszy przewodniczący zarządu Fundacji Dzielnica w latach 2005-2006

Jerzy Kichler, born in 1947 in Krakow, is an electrical engineer, member of the board of the Jewish Religious Community in Wrocław in 1994-2006 and since 2017, and the initiator of the establishment of the District in 1995. He was the first chairman of the board of the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation in 2005-2006

Ks. dr Jerzy Żytowiecki

Do 1998 roku był proboszczem parafii św. Mikołaja przy ul. św. Antoniego. Przez 18 lat diecezjalnym duszpasterzem młodzieży. Obecnie jest proboszczem parafii rzymsko-katolickiej parafii pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa we Wrocławiu. Jeden z inicjatorów powstania w 1995 r. Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań

Do 1998 roku był proboszczem parafii św. Mikołaja przy ul. św. Antoniego. Przez 18 lat diecezjalnym duszpasterzem młodzieży. Obecnie jest proboszczem parafii rzymsko-katolickiej parafii pod wezwaniem Najświętszego Serca Pana Jezusa we Wrocławiu. Jeden z inicjatorów powstania w 1995 r. Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań

Papież Jan Paweł II, patron dialogu /
Pope John Paul II, patron of dialogue

PATRONI I ZAŁOŻYCIELE DZIELNICY WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ I FUNDACJI DZIELNICA WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ

THE PATRONS AND FOUNDERS OF THE DISTRICT OF MUTUAL RESPECT OF FOUR DENOMINATIONS AND THE FOUNDATION

Powstaniu i działalności Fundacji Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań patronowali od 1995 roku niezrównani duchowni czterech wyznań: rzymskokatolickiego, prawosławnego, protestanckiego i judaizmu. Swoją energią dla Fundacji oddawali członkowie zarządu, z jego przewodniczącymi poczynając od Jerzego Kichlera do Stanisława Rybarczyka, pełniącego nieprzerwanie tę funkcję od 2006 roku.

JE ks. bp Ryszard Bogusz poparł idee tolerancji, które propagowała Fundacja. JE ks. kardynał Henryk Gulbinowicz zaproponował nową nazwę: Dzielnica Wzajemnego Szacunku. JE ks. arcybp Jeremiasz uzupełnił działania doświadczeniami Polskiej Rady Ekumenicznej. Przewodniczący Gminy Żydowskiej, Dawid Ringel, ocalały z Holocaustu Żyd nadawał spotkaniom autentyczność. Im zawdzięcza Dzielnica swój szczególny charakter.

Since 1995, the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation's activities have been under the patronage of the unmatched clergy of the four denominations: Roman Catholic, Orthodox, Protestant and Judaism. The members of the Foundation's management board, from Jerzy Kichler to Stanisław Rybarczyk, have held their positions continuously since 2006, and have donated their time and energy to the Foundation,

Bishop Ryszard Bogusz has supported the idea of tolerance promoted by the Foundation. Cardinal Henryk Gulbinowicz proposed the new name: the District of Mutual Respect. Archbishop Jeremiasz supplemented the Foundation's activities with the experience of the Polish Ecumenical Council. The chairman of the Jewish Community, Dawid Ringel, a Jewish Holocaust survivor, gave the meetings authenticity. The District owes its special character to them.

JE Kardynał Henryk Gulbinowicz

Ur. w Wilnie w 1923 r. arcybiskup metropolita wrocławski w latach 1976-2004, o tego roku arcybiskup senior archidiecezji wrocławskiej. Od 1995 roku wspierał powstanie, a później wszystkie działania w Dzielnicy. Jego charyzma, rozumienie dialogu międzyreligijnego w duchu Soboru Watykańskiego II istotnie wpłynęły na charakter Dzielnicy

Fr. Cardinal Henryk Gulbinowicz, born in Vilnius in 1923, Metropolitan Archbishop of Wrocław (1976-2004), and this year, the senior Archbishop of the Archdiocese of Wrocław. From 1995, he supported the creation of and then all activities in the District. His charisma and understanding of interreligious dialogue in the spirit of the Second Vatican Council significantly influenced the character of the District

JE ks. bp Ryszard Bogusz

Ur. w 1951 w Bielsku-Białej, proboszcz ewangelickiej parafii Opatrzności Bożej we Wrocławiu do 2017 r., obecnie biskup-senior diecezji wrocławskiej Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego w RP. Jeden z założycieli Dzielnicy w 1995 roku, niezłomnie wspiera jej działania

Fr. Bishop Ryszard Bogusz, born in 1951 in Bielsko-Biała, was the pastor of the Evangelical Church of God's Providence in Wrocław until 2017. Currently the Senior Bishop of the Wrocław diocese of the Evangelical-Augsburg Church in Poland. As one of the founders of the District in 1995, he steadfastly supports its actions

Dawid Ringel

Ur. 1920 w Przemyślu, zm. w 2013 we Wrocławiu, przewodniczący zarządu Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu w latach 1994 - 1995, członek zarządu do 2003 r. Z zawodu kaletnik, był więźniem obozu koncentracyjnego we Lwowie. Od powstania dzielnicy w 1995 r. wspierał Fundację jako swym autorytetem ofiarę Holocaustu

Dawid Ringel, born in 1920 in Przemyśl, died in 2013 in Wrocław, was the chairman of the Jewish Religious Community in Wrocław in 1994-1995, and member of the board until 2003. His profession was leatherworking and he was a prisoner of the concentration camp in Lviv. Since the establishment of the District in 1995, he supported it with his authority as a victim of the Holocaust

JE ks. abp Jeremiasz (Jan Anchimiuk)

Ur. w 1943 r. w Odrynkach na Białostocczyźnie, biskup diecezji wrocławsko-szczecińskiej Polskiego Autokatolickiego Kościoła Prawosławnego, w latach 1996-2002 i 2008-2012 rektor Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie i prezes Polskiej Rady Ekumenicznej (w latach 2001-2016). Jeden z założycieli Dzielnicy w 1995 r., swym autorytetem wspiera Dzielnicę i Fundację do swej śmierci w 2017 r.

Fr. Archbishop Jeremiasz (Jan Anchimiuk), born in 1943 in Odrynki in the Białystok region, was the Bishop of the Wrocław-Szczecin diocese of the Polish Autocephalous Orthodox Church. In 1996-2002 and 2008-2012, he was the rector of the Christian Theological Academy in Warsaw and president of Poland Ecumenical Council (2001-2016). He was one of the founders of the District in 1995. With his authority, he supported the District and the Foundation until his death in 2017

WYBITNE POSTACIE DLA DZIELNICY WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ I FUNDACJI DZIELNICA WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ

THE OUTSTANDING FIGURES OF THE DISTRICT OF MUTUAL RESPECT OF FOUR DENOMINATIONS AND THE FOUNDATION

Dzieło, jakim jest Dzielnica Wzajemnego Szacunku tworzy od 25 lat kilkadziesiąt wybitnych postaci z życia religijnego, naukowego i kulturalnego Wrocławia. Przyczyniają się do niego samorządowcy i członkowie polskich władz. Za względu na ograniczoną powierzchnię planszy pokazujemy niewielu z nich, przepraszając pozostałych za nieumieszczenie ich na wystawie.

The work of the District of Mutual Respect District over the last 25 years was created by dozens of outstanding people from the religious, scientific, and cultural life of Wrocław. They contributed local government officials and members of Polish authorities. Due to limited space, we would like to acknowledge a few of them, with apologies to those not mentioned in this exhibition.

SM Sybilla Kołtan (pierwsza z prawej) z polskiej Prowincji marianek, dr historii, od 2017 r. przełożona generalna Zgromadzenia Sióstr Maryi Niepokalanej na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
First from the right: MS Sybilla Kołtan from the Polish province of Marianek, PhD in history, and Superior General of the Congregation of the Sisters of Mary the Immaculate as of 2017. She was at the meeting as part of the District showroom

ks. abp Marian Gołębiewski (katolik) i **bp. Ryszard Bogusz** (luteranin) w geście pozdrowienia
Fr. Archbishop Marian Gołębiewski (Catholic) and Bishop Ryszard Bogusz (Lutheran) in a gesture of greetings

ks. abp Józef Kupny, arcybiskup metropolita Wrocławski od 2013 r. podczas modlitwy w Małej Synagodze
Fr. Archbishop Józef Kupny, Metropolitan Archbishop of Wrocław since 2013, during a prayer in the small Synagogue

Janusz Witt i Igor Salomon, przewodniczący wrocławskiego koła Ukraińców w Polsce na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
Janusz Witt and Igor Salomon, chairman of the Wrocław Circle of Ukrainians in Poland at a meeting as part of the District Salon

Joanna Brzastowska (luteranka) i **Musa Caxarxan Czachorowski** (Tatar) na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
Joanna Brzastowska (Lutheran) and Musa Caxarxan Czachorowski (Tatar) at a meeting as part of the District Salon

od lewej: **Janusz Witt** (luteranin), **Robert Błaszak** (dziennikarz, poeta), **prof. Adam Jezierski**, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
From the left: Janusz Witt (Lutheran), Robert Błaszak (journalist, poet), Prof. Adam Jezierski, Rector of the University of Wrocław, at a meeting as part of the District Salon

prof. Wojciech Szczërba, rektor Ewangelikalnej Wyższej Szkoły Teologicznej na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
prof. Wojciech Szczërba, Dean of the Evangelical College of Theology at a meeting as part of the District Salon

Stanisław Rybarczyk (katolik), **o. Mariusz Tabulski** (katolik)
Stanisław Rybarczyk (Catholic) and Father Mariusz Tabulski (Catholic)

ks. Grzegorz Cebulski, dyrygent chóru Oktoich podczas koncertu Biblia i Muzyka
Fr. Grzegorz Cebulski, conductor of the Oktoich Choir, during the Bible and Music Concert

Imam Ali Abi Issa na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
Fot. Marcin Machnik
Imam Ali Abi Issa at a meeting as part of the District Salon

od prawej: **Olga Demczuk** (prawosławna), **prof. Adam Jezierski**, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego, **Dariusz Tokarz** (były pełnomocnik ds. mniejszości wojewody dolnośląskiego) na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
From the right: Olga Demczuk (Orthodox), Prof. Adam Jezierski, Rector of the University of Wrocław, and Dariusz Tokarz (former plenipotentiary for minorities of Lower Silesia) at a meeting as part of the District Salon

ks. Eugeniusz Cebulski (prawosławny) na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
Fr. Eugeniusz Cebulski (Orthodox), Prof. Adam Jezierski, Rector of the University of Wrocław, at a meeting as part of the District Salon

od lewej: **Andrzej Michaluk**, **dr Joanna Lisek**, **Igor Salomon**, **prof. Adam Jezierski**, rektor Uniwersytetu Wrocławskiego na spotkaniu w ramach Salonu Dzielnicy
From the left: Andrzej Michaluk, Dr. Joanna Lisek, Igor Salomon, Prof. Adam Jezierski, Rector of the University of Wrocław, at a meeting as part of the District Salon

Rabin Ivan Caine, rabin Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Wrocławiu w latach 2002-2004
Rabbi Ivan Caine, Rabbi of the Jewish Community in Wrocław (2002-2004)

ks. Mieczysław Oleśniewicz (prawosławny),
Fr. Mieczysław Oleśniewicz (Orthodox)

ks. Marcin Orawski (luteranin)
Fr. Marcin Orawski (Lutheran)

luteranie: **Janusz Witt** i **ks. bp Waldemar Pytel**
Lutherans: Janusz Witt and Bishop Waldemar Pytel

Zajęcia z dziećmi w meczecie. Fot. Iwona Orawska
Activities with children in the mosque

Justyna Rudnicka podczas zajęć z dziećmi
Justyna Rudnicka during classes with children

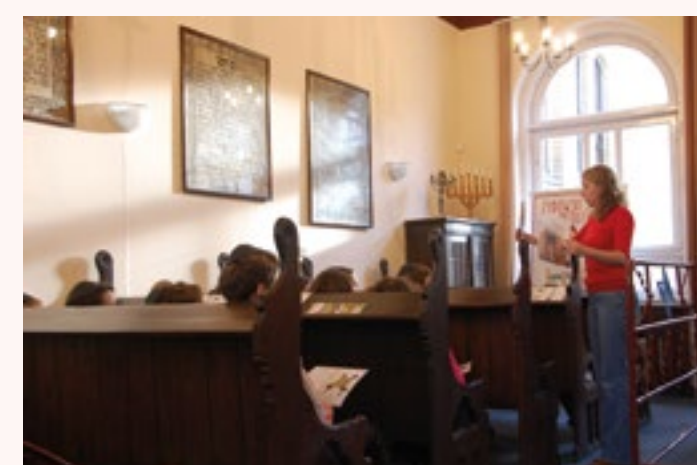
WOLONTARIUSZE PRACUJĄCY NA RZECZ FUNDACJI DZIELNICA WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ

VOLUNTEERS WORKING FOR THE DISTRICT OF MUTUAL RESPECT OF FOUR DENOMINATIONS FOUNDATION

Olga Demczuk podczas zajęć z dziećmi. Fot. Iwona Orawska
Olga Demczuk during classes with children

Tomasz Duda i Anna Kałużna podczas zajęć z dziećmi w synagodze
Tomasz Duda and Anna Kałużna during classes with children in the Synagogue

Katarzyna Andersz podczas zajęć z dziećmi w synagodze
Katarzyna Andersz during classes with children in the Synagogue

Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań to miejsce szczególne. Tutaj „wzajemny szacunek” to nie pusty slogan, ale autentyczna postawa tolerancji, której podstawowym wyznacznikiem jest akceptacja różnic. O tym co nas dzieli, mówi się otwarcie i szczerze. Nie jest to jednak przeszkoda we wzajemnym poznawaniu swoich kultur, zwyczajów i religijności. Zaangażowanie w działalność Dzielnicę uczy nie tylko szacunku do innych, ale pomaga także w rozumieniu i przeżywaniu własnego wyznania i tradycji.

Elżbieta Wroczyńska, koordynatorka Biblii i Muzyki, wolontariuszka

The District of Mutual Respect of Four Denominations is a special place. Here, „mutual respect” is not an empty slogan, but an authentic attitude of tolerance, the basic determinant of the acceptance of differences. What divides us is spoken openly and honestly. However, it is not an obstacle in getting to know each other’s cultures, customs and religions. Involvement in the activities of the District not only teaches respect for others, but also helps in understanding and living one’s own religion and tradition.

Elżbieta Wroczyńska, Bible and Music coordinator, volunteer

Karolina Szykierska podczas zajęć z młodzieżą w sali parafii luteranckiej. Fot. Marcin Orawski
Karolina Szykierska during classes with young people in the hall of the Lutheran parish. Photo Marcin Orawski

Marta Maj podczas zajęć z dziećmi
Marta Maj during classes with children

Daria Stolarska podczas zajęć z dziećmi w kościele
Daria Stolarska during classes with children in the church

Zajęcia z dziećmi w kościele pw. Opatrzności Bożej. Fot. Marcin Orawski
Classes with children in the church of Divine Providence

Zaproszenie do wolontariatu
Invitation to volunteer work

BIBLIA I MUZYKA

THE BIBLE AND MUSIC

Koncert połączony z dysputą duchową. Cztery interpretacje psalmów, ten sam tekst wybrany z Biblii Hebrajskiej (Starego Testamentu) jest odczytywany w językach liturgicznych przez duchownych czterech wyznań. Po dyspucie prezentacje omawianego psalmu przez wybrany chór z Dzielnicy według różnych muzycznych tradycji.

A concert combined with a spiritual debate. Four interpretations of the Psalms, the same text selected from the Hebrew Bible (Old Testament) is read in liturgical languages by the clergy of the four denominations. After the debate, the Psalms were presented by a selected choir from the District according to various musical traditions.

Dysputa wokół Biblii w kościele rzymskokatolickim, od lewej o. Marek Nowacki (katolik), ks. ks. Aleksander Konachwicz (prawosławny), Stanisław Rybarczyk (katolik), Jerzy Kichler (żyd), ks. Dawid Mendrok (luteranin)
The debate over the Bible in the Roman Catholic Church. From the left: Fr. Marek Nowacki (Catholic), Fr. Aleksander Konachwicz (Orthodox), Stanisław Rybarczyk (Catholic), and Jerzy Kichler (Jewish), Fr. Dawid Mendrok (Lutheran)

Dysputę wokół Biblii w kościele rzymskokatolickim kończy występ prawosławnego Chóru Oktoich pod dyрекcją ks. Grzegorza Cebulskiego
The debate over the Bible in the Roman Catholic Church ends with a performance from the Oktoich Orthodox Choir under the direction of Fr. Grzegorz Cebulski

9 grudnia 2018
niedziela, godz. 18:00

Kościół
Opactwa Bożego
we Wrocławiu,
ul. Kazimierza Wielkiego 29

BIBLIA I MUZYKA
PSALM NR 88/87/
„Panie, Boże mego zbawienia”

DYSPUTA:
ks. abp prof. dr hab. Jerzy (Pańkowski)
Prawosławny Ordynariusz Diecezji Wrocławsko-Szczecińskiej
i Prawosławny Ordynariusz WP
ks. bp Waldemar Pytel
Biskup Diecezji Wrocławskiej Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego
ks. bp prof. dr hab. Andrzej Siemienieński
Biskup Pomocniczy Wrocławski, Wikariusz Generalny
rabin Stas Wojciechowicz
rabin z Synagogi „Jic Chaim” Gminy Wyżanów w Warszawie
Chór Synagogi Pod Białym Bocianem we Wrocławiu
Piotr Rojek – organy, Stanisław Rybarczyk – dyrygent

WSTĘP WOLNY

Chór Meski OKTOICH
PSALM 141
14 czerwca 2009
BIBLIA
I MUZYKA

godz.: 16.00 Kościół Rzymsko – Katolicki
ul. Św. Antoniego 30

Dyrektor:
Jerzy Kichler
Gmina Wyżanów Żydowska
Kościół Prawosławny
ks. prof. Aleksander Konachowicz
Kościół Ewangelicko – Augsburski
o. Marek Nowacki
Kościół Rzymsko – Katolicki, paulin

WWW.FUNDACJAWYZNAN.PL

Dyrektor wyjątkowy: Stanisław Rybarczyk

Dysputa wokół Biblii w kościele luteranickim, od lewej: JE ks. abp Jerzy (prawosławny) , ks.bp. Waldemar Pytel (luteranin), rabin Stas Wojciechowicz (żyd), ks.bp Andrzej Siemienieński (katolik)

The debate over the Bible in the Lutheran church. From left: Fr. Archbishop Jerzy (Orthodox), Bishop Waldemar Pytel (Lutheran), Rabbi Stas Wojciechowicz (Jewish), and Bishop Andrzej Siemienieński (Catholic).

Dysputę wokół Biblii w kościele luteranickim kończy występ Chóru Synagogi pod Białym Bocianem pod dyрекcją Stanisława Rybarczyka

The debate over the Bible in the Lutheran church ends with a performance from the White Stork Synagogue Choir under the direction of Stanisław Rybarczyk

Dysputa wokół Biblii w kościele prawosławnym, od lewej Stanisław Rybarczyk (katolik), o. Mariusz Tabulski (katolik), Jerzy Kichler (żyd), ks. Marcin Orawski (luteranin), ks. Jerzy Szczur (prawosławny)

The debate over the Bible in the Orthodox Church. From the left: Stanisław Rybarczyk (Catholic), Fr. Mariusz Tabulski (Catholic), Jerzy Kichler (Jewish), Fr. Marcin Orawski (Lutheran), and Fr. Jerzy Szczur (Orthodox)

Dysputę wokół Biblii w kościele prawosławnym kończy występ Chóru synagogi pod dyr. Stanisława Rybarczyka

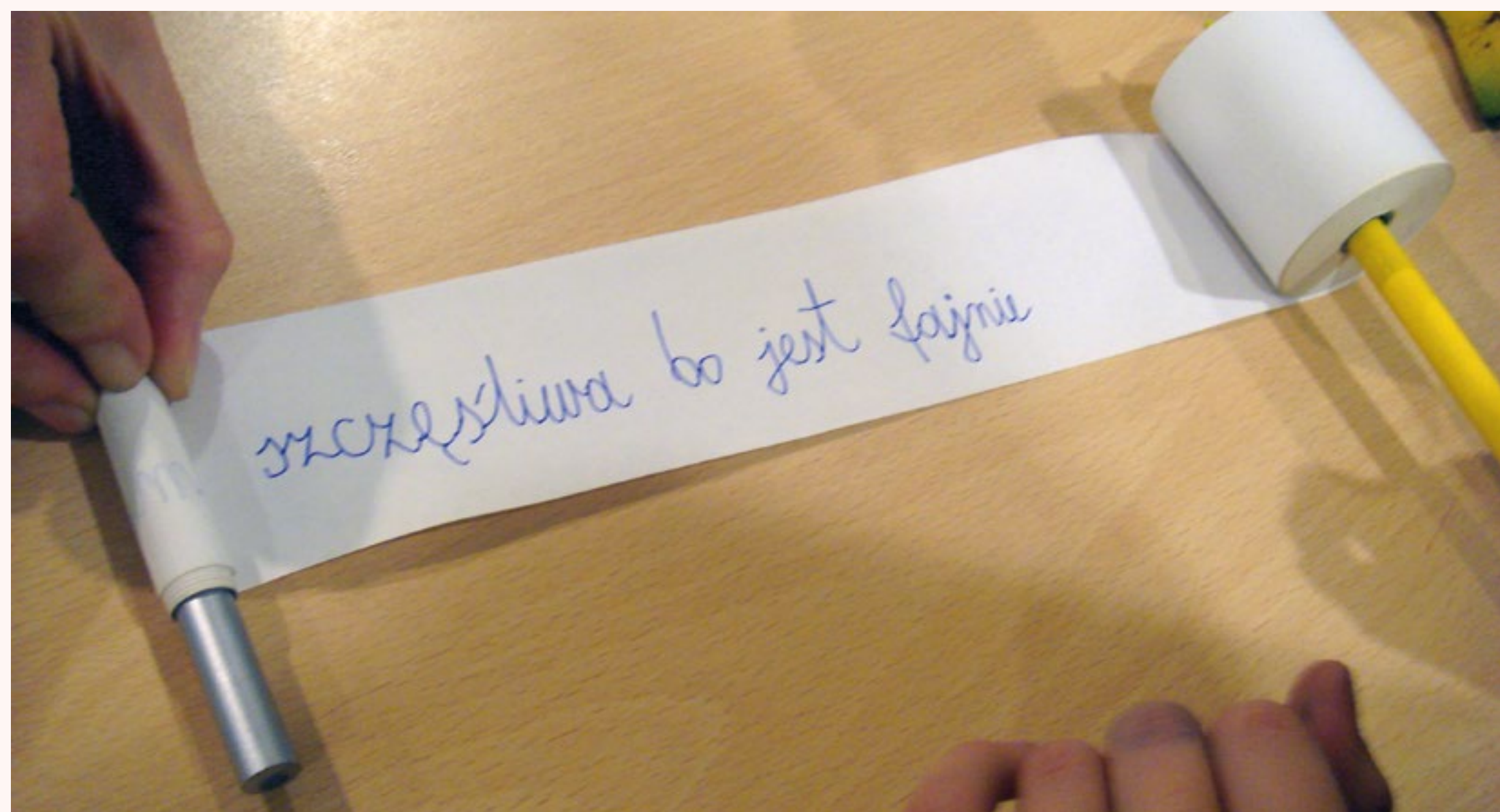
The debate over the Bible in the Orthodox Church ends with a performance from the White Stork Synagogue Choir under the direction of Stanisław Rybarczyk

EDUCATIONAL PROJECTS FOR CHILDREN

Fundacja od wielu lat realizuje projekty skierowane do dzieci i młodzieży. Warsztaty „Dzieciaki” powstały z myślą o najmłodszych. Warsztaty poświęcone są wybranym elementom kultury mniejszości narodowych obecnych w dzielnicy, religii i tradycji różnych wyznań. Fundacja jest również partnerem w dwóch projektach organizowanym przez miasto Wrocław. „Szkoła w mieście” to projekt, którego realizacja rozpoczęła się we wrześniu 2012 r. i zakłada udział wszystkich uczniów wrocławskich szkół w zajęciach prowadzonych w różnych instytucjach kulturalnych stolicy Dolnego Śląska. Dzieci i młodzież mogą m.in. wziąć udział w spacerze po Dzielnicy z przewodnikiem, odwiedzając każde z czterech wyznań. Drugim projektem jest „Edukacja w Miejscach Pamięci – ścieżki kulturowe”, w którym wszystkie klasy piąte z Wrocławia odwiedzają Dzielnicę Czterech Wyznań. Uczniowie poza zwiedzaniem obiektów i poznawaniem wielokulturowej historii Wrocławia, spotykają się z przedstawicielami społeczności luterkańskiej, prawosławnej, żydowskiej i katolickiej obecnymi w Dzielnicy. Corocznie w tych projektach bierze udział ponad 3.000 uczniów.

Fundacja od wielu lat realizuje projekty skierowane do dzieci i młodzieży. Warsztaty „Dzieciaki” powstały z myślą o najmłodszych. Warsztaty poświęcone są wybranym elementom kultury mniejszości narodowych obecnych w dzielnicy, religii i tradycji różnych wyznań. Fundacja jest również partnerem w dwóch projektach organizowanym przez miasto Wrocław. „Szkoła w mieście” to projekt, którego realizacja rozpoczęła się we wrześniu 2012 r. i zakłada udział wszystkich uczniów wrocławskich szkół w zajęciach prowadzonych w różnych instytucjach kulturalnych stolicy Dolnego Śląska. Dzieci i młodzież mogą m.in. wziąć udział w spacerze po Dzielnicy z przewodnikiem, odwiedzając każde z czterech wyznań. Drugim projektem jest „Edukacja w Miejscach Pamięci – ścieżki kulturowe”, w którym wszystkie klasy piąte z Wrocławia odwiedzają Dzielnicę Czerwonych Wyznań. Uczniowie poza zwiedzaniem obiektów i poznawaniem wielokulturowej historii Wrocławia, spotykają się z przedstawicielami społeczności luterskiej, prawosławnej, żydowskiej i katolickiej obecnymi w Dzielnicy. Corocznie w tych projektach bierze udział ponad 3.000 uczniów.

Praca powstała podczas warsztatów
Work created during the workshop

Warsztaty Dzieciaki, wizyta w Katedrze prawosławnej pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu, Cerkiew boczna p.w. św. Krzyża, prowadzący ks. Aleksander Konachowicz
The "Kids" workshop visit to the Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God, led by Fr. Aleksander Konachowicz

Jerzy Kichler oprowadza dzieci po małej synagodze
Jerzy Kichler shows children around the small Synagogue

Warsztaty Dzieciaki, wizyta w Katedrze prawosławnej pw. Narodzenia Przenajświętszej Bogurodzicy we Wrocławiu prowadzący ks. Mieczysław Oleśniewicz

The "Kids" workshop visit to the Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God, led by Fr. Mieczysław Oleśniewicz

[illegible]

ZAJĘCIA Z EDUKACJI MIĘDZYWYZNANIOWEJ

DZIECI AKI

DLA KOGO? Dla dzieci w wieku 8-12 lat.

CO? Wspólne poznawanie kultury i tradycji wyznań chrześcijańskich i judaizmu poprzez zabawy i działania artystyczne.

W PROGRAMIE: Będziemy tworzyć ozdobne świeczniki, posłuchamy muzyki cerkiewnej, za pomocą komiksu przedstawimy życie Marcina Lutra, spróbujemy przysmaków kuchni żydowskiej, zwiedzimy wraz z przewodnikami kościoł rzymskokatolicki, ewangelicki, cerkiew oraz synagogę.

KIEDY? 28.09, 5.10, 19.10, 27.10. Każde zajęcia trwają od 10:00 do 13:00.

Prosimy o zgłaszanie chęci udziału na adres: warsztaty.dzieciaki@gmail.com
Więcej informacji: <http://www.fundacja4wogran.pl/pl/dzieciaki>

roclaw **ZAJĘCIA SĄ BEZPŁATNE**

Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura - Interwencje 2019 oraz Gminy

Projekty w ramach Dzielnicy Czterech Wyznari

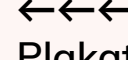
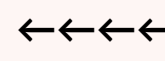
▲ GRA MIEJSKA „ODBUDUJ ŚWIĄTYNIĘ”
1 października odbyła się gra miejska we Wrocławiu, która wystartowała o godz. 10:00 na dziedzińcu Synagogi pod Białymi Bocianami. Gra miała charakter edukacyjno-rozrywkowy; jej zadania miały na celu zintegrować uczestników oraz przekazać im wiedzę na temat miastokulturowości. Na uczestników grę czekały cenne nagrody. Fundacja Czerkies Wyżniń w przyszłym roku planuje aż cztery gry miejskie, dla różnych grup wiekowych, w tym także dla dorosłych. Udział jest bezpłatny. Organizatorze kolejności zezwolony.

WARSZTATY DIALOGU 2013 - JESZENNY NARÓD
W tym miejscu odbywają się Warsztaty Dialogu, podczas których uczestnicy przepraszają się po Dzielnicy Czerwych Wymiarów i zwiędzają synagogę oraz kościoły chrześcijańskie. Zwiędzani towarzyszyć będą inspirowani rozmowa z przedstawicielami poszczególnych wymiarów, którzy zapoznają uczestników z obrzędami i kulturą swoich religii, jak i ze specyfiką architektury budowlanej sakralnych. Spotkania trwają zwykle około 4 godzin i skierowane są do dzieci ze szkół podstawowych, gimnazjalnych, studentów jak i seniorów. Więcej informacji na stronie: fundacja.wyzywn.pl

◀ **PROJEKT DZIECIAKI, TO CO WSPÓLNE, TO CO RÓŻNE**
Zapoczątkowany przez pracowników gminy żydowski odbywa się już od 1999r. W czasie jego trwania, prowadzone są zajęcia edukacyjne mające na celu pogłębienie wiedzy dzieci na temat kultury, tradycji i obrzędów wyznań tworzących Dzielnicę Cmenterską Wyznań. Uczestnicy poznają również kulturę innych mniejszości narodowych i etnicznych Wrocławia. Spotkania odbywają się w soboty i niedziele o godz. 11.00 i trwają będą aż do połowy grudnia. Na październikowe zajęcia niestety już brak miejsca, jednakże zainteresowani mogą zwrócić się z zapytaniem do Anny Nowak, koordynatorki:
a.nowak@fundacja-wyznaw.pl

Plakaty promujące projekty z dziećmi w Dzielnicy Czterech Wy-
znąń

Posters promoting projects with children in the Four Denominations District

Fragment gazety z wydarzeniami w dzielnicy

A fragment of a newspaper with events in the district

Prace stworzone przez dzieci podczas warsztatów

Works created by children during the workshops

Wizyta dzieci w kościele św. Antoniego z Padwy
A visit by children in St. Anthony Church.

Joanna Brzostowska podczas zajęć z dziećmi w ewangelickim kościele
Opatrzności Bożej
Joanna Brzostowska during classes with children in the Evangelical Lutheran
Church of Divine Providence

Warsztaty „Dzieciaki”, przedstawienie z okazji święta Purim. Prowadząca: Anna Kałużna

The „Dzieciaki” workshop, a performance on the occasion of Purim. Host: Anna Kałużna

PROJEKTY EDUKACYJNE DLA MŁODZIEŻY

EDUCATIONAL PROJECTS FOR YOUNG PEOPLE

↑
Spotkanie młodzieży w katedrze Przenajświętszej Bogarodzicy we Wrocławiu przy ul. św. Mikołaja. Fot. Jerzy Babiak
A meeting of young people at the Orthodox Cathedral of the Nativity of the Most Holy Mother of God on ul. św. Mikołaja

Fundacja prowadzi wiele projektów skierowanych bezpośrednio do młodzieży. Ich celem jest poznawanie różnorodności religijnej Wrocławia. Uczestnicy zapoznają się z kulturą, tradycją i obrzędami trzech wyznań chrześcijańskich (ewangelicko-augsburskiego, prawosławnego, katolickiego) oraz judaizmu a także z kulturą mniejszości narodowych i etnicznych Wrocławia. Zajęcia obejmują: spacer po Dzielnicy, warsztaty dialogu, spotkania z przedstawicielami czterech wyznań, naukę języków oraz możliwość pracy w Fundacji w formie wolontariatu. Wiele obecnych współpracowników Fundacji wychowało się, biorąc udział w różnych projektach organizowanych w Dzielnicy.

The District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation runs many projects aimed directly at young people. The goal for these projects is getting to know the religious diversity of Wrocław. Participants learn about the culture, traditions, and rites of the three Christian denominations (Evangelical-Augsburg, Orthodox, and Catholic) and Judaism; as well as the culture of the national and ethnic minorities in Wrocław. The classes include: a walk around the District, dialogue workshops, meetings with the representatives of the four faiths, language learning, and the opportunity to work at the Foundation in the form of volunteering. Many of the Foundation's current associates grew up taking part in various projects organized in the District.

↑
Spotkanie młodzieży z rabinem Icchakiem Raportem w sali parafii luterańskiej. Fot. Marcin Orawski
Youth meeting with Rabbi Icchak Rapaport in the hall of the Lutheran parish

↑
Jerzy Kichler prowadzi Warsztaty w salce synagogi pod Białym Bocianem
Jerzy Kichler conducts Workshops in the synagogue's room near the White Stork

↑
Ks. Marcin Orawski prowadzi Warsztaty Dzielnicy w kościele ewangelickim Opatrzności Bożej
Fr. Marcin Orawski runs the District workshops at the Evangelical Lutheran Church of Divine Providence
←
Spotkanie w kościele ewangelickim Opatrzności Bożej w ramach Festiwalu Nauki prowadzi ks. bp Ryszard Bogusz.
Fot. Marcin Orawski
A meeting at the Evangelical Lutheran Church of Divine Providence, as part of the Science Festival, is led by Fr. Bishop Ryszard Bogusz
←←
Spotkanie młodzieży w kościele rzymskokatolickim z o. Mariuszem Tabulskim
Youth meeting in the Roman Catholic Church with Fr. Mariusz Tabulski
↘
Janusz Witt opowiada młodzieży o ewangelikach i ewangelicyzmie. Fot. Jerzy Babiak
Janusz Witt tells young people about Evangelicals and Evangelicalism

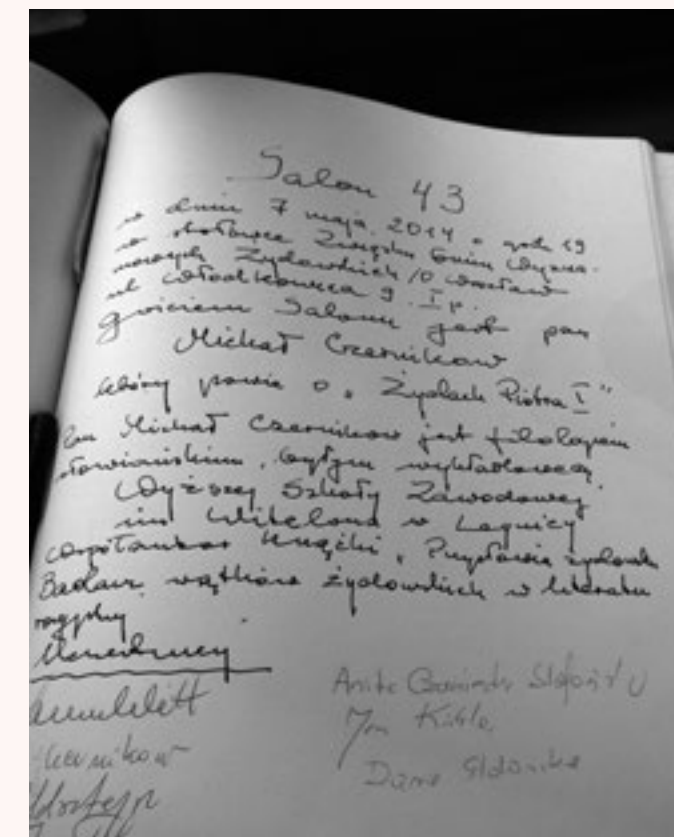
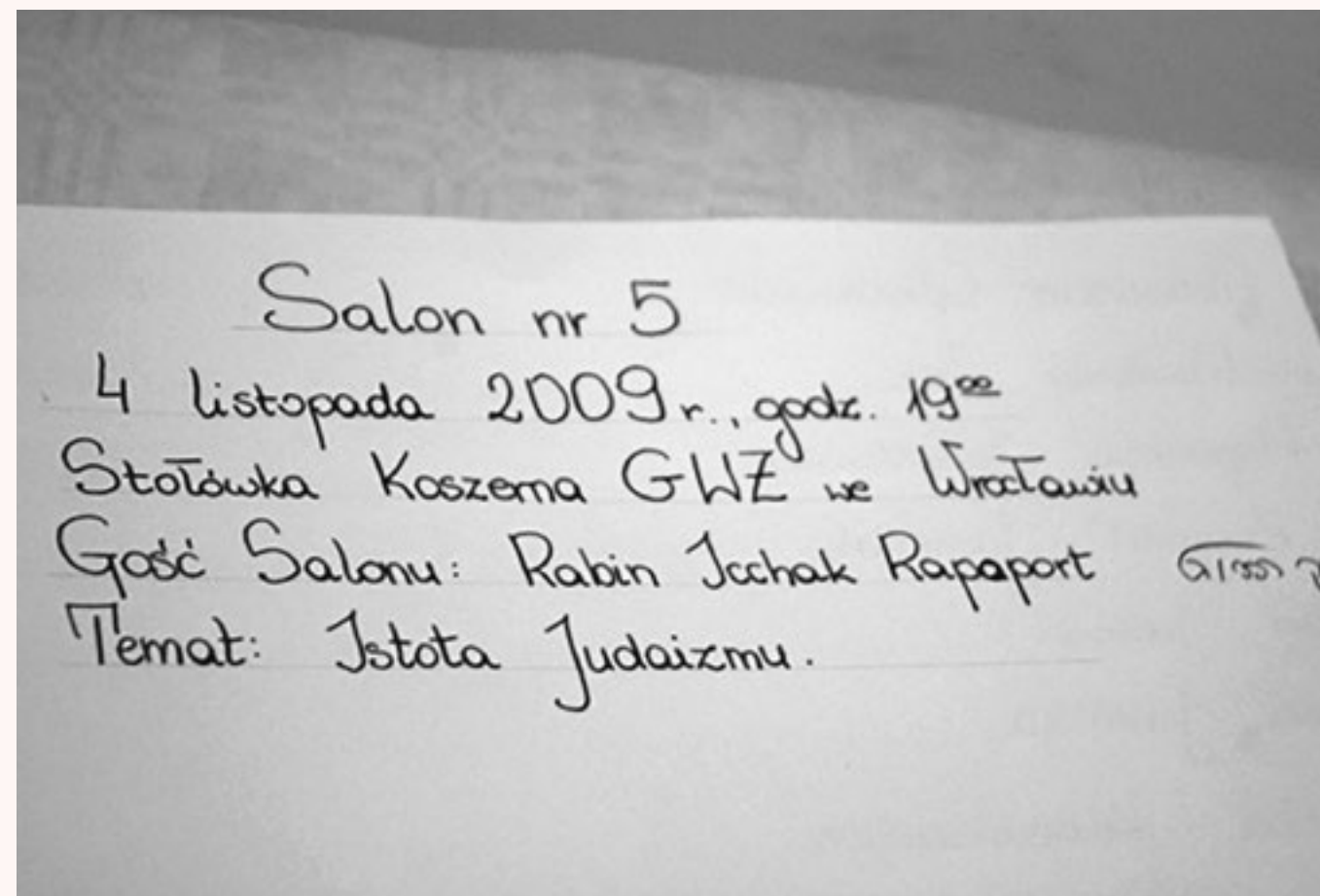
SALONY DZIELNICY WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ

THE SALON OF MUTUAL RESPECT

Od 2005 roku, czterej działacze Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Stanisław Rybarczyk, Janusz Witt, Jerzy Kichler i Andrzej Michaluksą gospodarzami spotkań nazwanych Salonem Wzajemnego Szacunku. Corocznie odbywa się ok. 6 spotkań z wybitnymi autorytetami, przedstawicielami różnych kultur, wykładowcami, duchownymi i artystami, nawiązujące do idei dialogu międzyreligijnego, międzykulturowego. Spotkania poświęcone są aktualnym problemom społecznym i politycznym, które dotyczą różnych wyznań. Po wstępie dokonanym przez zaproszonego gościa – wykładowcę zwykle następuje wielogodzinna dyskusja.

Since 2005, the four activists of the District of Mutual Respect, Stanisław Rybarczyk, Janusz Witt, Jerzy Kichler, and Andrzej Michaluk, have hosted meetings called the Salon of Mutual Respect. There are around 6 meetings every year with eminent authorities, representatives of various cultures, lecturers, clergy and artists, all referring to the idea of interreligious and intercultural dialogue. The meetings are devoted to current social and political problems affecting various religions. After the introduction by the invited guest lecturer, there is usually a long discussion.

KSIEGA UCZESTNIKÓW SALONÓW

2008 - Salon u luteran, gość Konstanty Gebert (żyd). Fot. Marcin Orawski

2008 - The Lutheran Salon. Guest: Konstanty Gebert (Jewish)

Nie zdarzyło się jeszcze, żeby spotkanie z prof. Marcinem Wodnińskim (Judaistyka - Uniwersytet Wrocławski), nie było ciekawe, zapraszamy więc do udziału w dyskusji, która odbędzie się w środę, 29 listopada o godz. 18:00 we wrocławskiej synagodze. Na katedrze Princeton University Press ukazała się w tym roku monografia ruchu chasydyzmu, której współautorem jest prof. Wodniński, a na czerwiec 2018 roku zapowiadana jest premiera atlasu historycznego chasydyzmu w jego opracowaniu (także Princeton UP).
Szczegółowe wydarzenia:
<https://web.facebook.com/events/941489172989162/>

18 Dodaj komentarz 2

↑ Zaproszenie na Salon Wzajemnego Szacunku. Strona fb Chidusz
Invitation to the Salon of Mutual Respect. Chidusz fb page

↩ Stowo Parafialne, artykuły dotyczące Salonów Wzajemnego Szacunku
Parish Word, articles about Salons of Mutual Respect

→ Profil fb Judaistyka - Uniwersytet Wrocławski, post dotyczący Salonu Wzajemnego Szacunku
Profil fb Judaistyka - Uniwersytet Wrocławski, post about Salon Mutual Respect

↑ 2001 - Salon u luteran, gość Janusz Witt
2001 - The Lutheran Salon. Guest: Janusz Witt

↓ 2010 - Salon u prawosławnych, gość ks. młt. Aleksander Konachowicz (prawosławny)
2010 - The Salon at the Orthodox Church. Guest: Fr. Aleksander Konachowicz (Orthodox)

Stowo Parafialne 85/III/2013 15

Stowo Parafialne 87/X/2013 25

Stowo Parafialne 85/III/2013 16

Stowo Parafialne 87/X/2013 26

↑
Modlitwę w intencji ofiar Holokaustu prowadzi ks. Wojciech Leman-
ski, teren byłego obozu zagłady w Sobiborze (2006)

Modlitwę w intencji ofiar Holokaustu prowadzi ks. Wojciech Leman-
ski, teren byłego obozu zagłady w Sobiborze (2006)

←
Modlitwa w intencji ofiar pogromu w Jedwabnem, uczestniczyli ks.
bp Rafał Markowski, przewodniczący Rady ds. Dialogu Religijnego
i Komitetu ds. Dialogu z Judaizmem Konferencji Episkopatu Polski
oraz duchowny kościoła protestanckiego. Modlitwom przewodniczył
Naczelny Rabin Polski Michael Schudrich (2017)

Modlitwa w intencji ofiar pogromu w Jedwabnem, uczestniczyli ks.
bp Rafał Markowski, przewodniczący Rady ds. Dialogu Religijnego i
Komitetu ds. Dialogu z Judaizmem Konferencji Episkopatu Polski oraz
duchowny kościoła protestanckiego. Modlitwom przewodniczył Na-
czelny Rabin Polski Michael Schudrich (2017)

←←
Uścisk biskupa Rafała Markowskiego i rabina Michaela Schudri-
cha w czasie modlitw w intencji ofiar pogromu w Jedwabnem
(10.07.2017)

Uścisk biskupa Rafała Markowskiego i rabina Michaela Schudricha w
czasie modlitw w intencji ofiar pogromu w Jedwabnem (10.07.2017)

POLSKA RADA CHRZEŚCIJAN I ŻYDÓW

THE POLISH COUNCIL OF CHRISTIANS AND JEWS

Polska Rada Polska Rada Chrześcijan i Żydów została powołana w 1989 roku. Celem Rady jest przyczynianie się do wzajemnego poznawania się i zrozumienia chrześcijan i żydów, przezwyciężania stereotypów i pogłębiania kontaktów międzyreligijnych. Rada jest członkiem Międzynarodowej Rady Chrześcijan i Żydów. Rada podjęła wiele inicjatyw na rzecz wspólnego dialogu chrześcijańsko-żydowskiego, m.in. współpracuje przy przygotowaniu corocznego (17 stycznia) Dnia Judaizmu w Kościele Katolickim, organizuje coroczne spotkania modlitewne w rocznicę wybuchu powstania w Getcie Warszawskim, a także wspólne modlitwy z okazji żydowskiego święta Simchat Tora. Co roku nadaje także tytuł Człowieka Pojednania osobom szczególnie zasłużonym na rzecz pojednania i dialogu chrześcijańsko-żydowskiego w Polsce. W 1998 roku Rada wydała publikację „Kościoł katolicki o swoich korzeniach”, która jest skierowana do katechetów, uczniów szkół średnich, a także wszystkich zainteresowanych dialogiem chrześcijańsko-żydowskim. Książka powstała jako odpowiedź na potrzebę otwarcia się na dziedzictwo Żydów i ich religijne doświadczenie. Aktualnie współprzewodniczącymi Rady są Stanisław Krajewski i Bogdan Białek. Polska Rada Chrześcijan i Żydów stała się w 2005 roku jednym z pięciu fundatorów Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań.¹

¹ Publikacja Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów „Kościoł Katolicki o swoich żydowskich korzeniach”. Warszawa 1995, 1997, 1998 ISBN 83-904394-09

The Polish Council of Christians and Jews was established in 1989. The purpose of the council is to contribute to the mutual knowledge and understanding of Christians and Jews, overcoming stereotypes and deepening inter-religious contacts. The council is a member of the International Council of Christians and Jews. The council undertook many initiatives for the joint Christian-Jewish dialogue, including cooperating in the preparation of the annual Day of Judaism in the Catholic Church (January 17), organizing annual prayer meetings on the anniversary of the Warsaw Ghetto Uprising, and joint prayers on the Jewish holiday of Simchat Torah. Every year, the council also grants the title of Reconciliation Person to those who have distinguished themselves especially for the sake of reconciliation and Christian-Jewish dialogue in Poland. In 1998, the council issued the publication "About the Jewish Roots of the Catholic Church" which is aimed at catechists, high school students, and anyone interested in Christian-Jewish dialogue. The book was written as a response to the need to open up to the heritage of Jews and their religious experience. Currently, the co-chairmen of the council are Stanisław Krajewski and Bogdan Białek. In 2005, the Polish Council of Christians and Jews became one of the five founders of the District of Mutual Respect of Four Denominations.¹

¹ Publication of the Polish Council of Christians and Jews "About the Jewish Roots of the Catholic Church". Warsaw 1995, 1997, 1998 ISBN 83-904394-09

➦
Przed Pomnikiem bohaterów getta. Marsz modlitwy szlakiem pomników Getta warszawskiego. Od lewej: Zbigniew Nosowski (współprzewodniczący Rady, katolik), Marek Nowak OP, ks. Michał Jabłoński (Kościoł ewangelicko-reformowany), ks. Artur Aleksiejuk (Kościoł prawosławny) , prezydent Warszawy Hanna Gronkiewicz-Waltz, diakon Halina Radacz (Kościoł ewangelicko-augsburski), ks. Grzegorz Michalczyk, rabin Michael Schudrich, rabin Stas Wojciechowicz, Stanisław Krajewski (współprzewodniczący Rady, żyd), 2012

In front of the Monument to the Ghetto Heroes. Prayer march along Warsaw Ghetto monuments' route. From the left: Zbigniew Nosowski (Co-Chairman of the Council, Catholic), Marek Nowak OP, Father Michał Jabłoński (Evangelical-Reformed Church), Father Artur Aleksiejuk (Orthodox Church) , Mayor of Warsaw Hanna Gronkiewicz-Waltz, Pastor Halina Radacz (Evangelical-Augsburg Church), Father Grzegorz Michalczyk, Rabbi Michael Schudrich, Rabbi Stas Wojciechowicz, Stanisław Krajewski (Co-Chairman of the Council, Jew), 2012

→
Wspólna Radość Tory, kościół Jezuitów przy ul. Rakowieckiej w Warszawie. Siedzi m.in. zarząd Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów, ks. Manfred Desaelers. Śpiewa Waldemar Bieniak z Neokatechumenatu. (2013)

Common Joy of the Torah, Jesuit church on Rakowiecka street in Warsaw. The board of directors of the Polish Council of Christians and Jews, Rev. Manfred Desaelers, is sitting. Waldemar Bieniak from the Neocatechumenate sings. (2013)

→→
Umschlagplatz. Marsz modlitwy szlakiem pomników Getta warszawskiego. (2014)

Umschlagplatz. Prayer march along the route of Warsaw Ghetto monuments. (2014)

NAGRODY

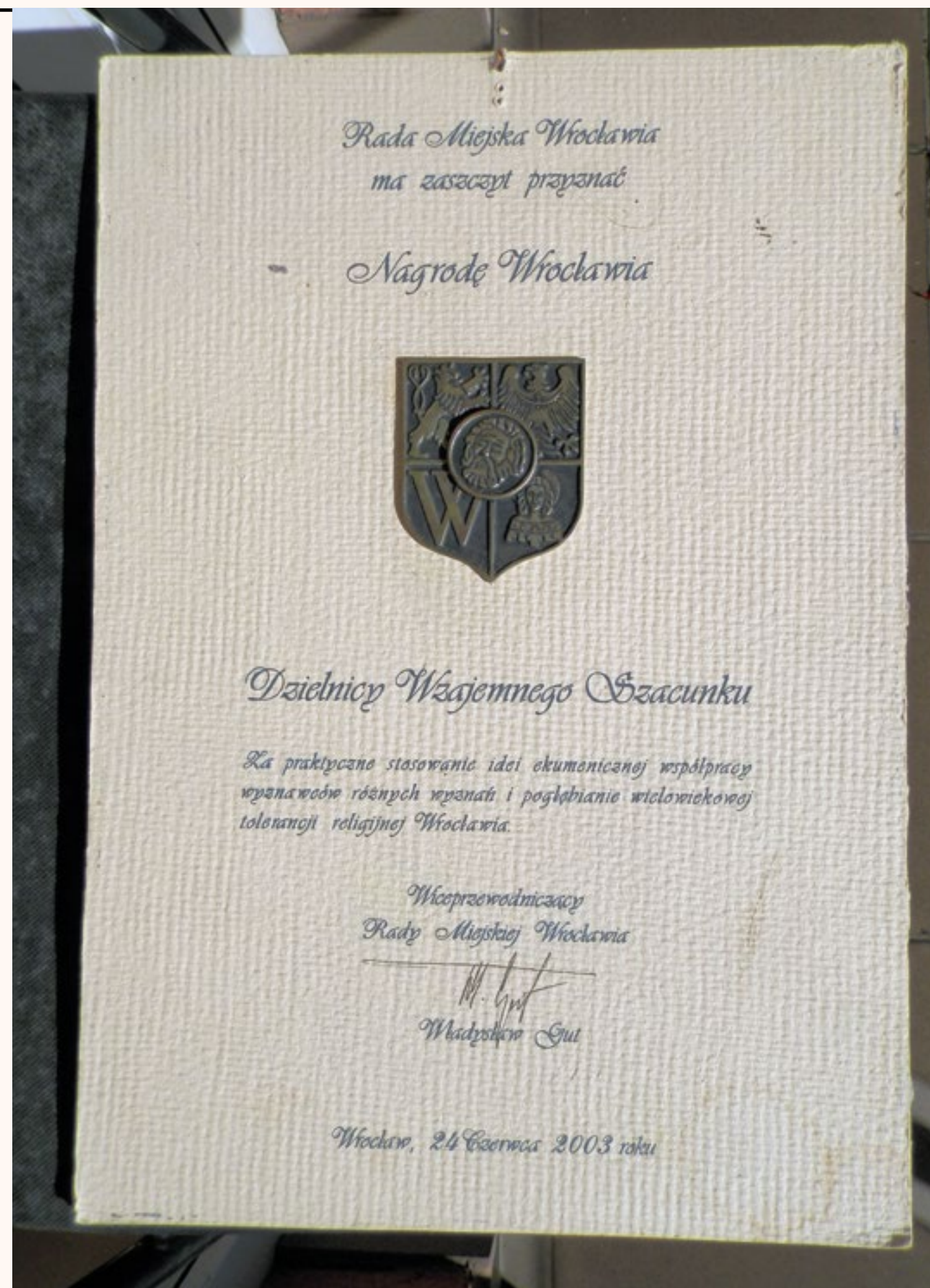
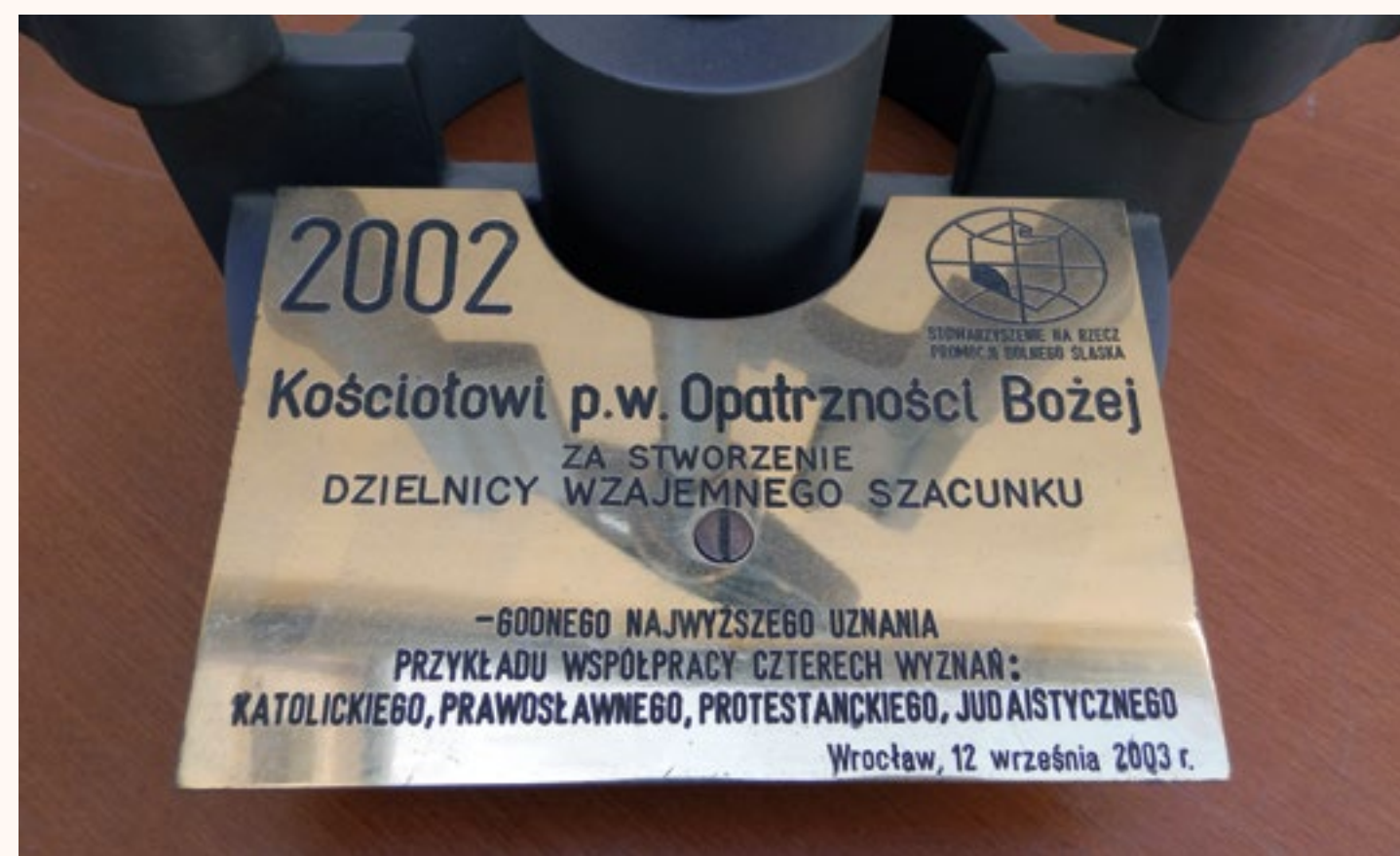
AWARDS RECEIVED BY THE DISTRICT OF MUTUAL RESPECT
OF FOUR DENOMINATIONS AND THE FOUNDATION

Zarówno Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań jak i Fundacja Dzielnicy otrzymały wiele nagród, dyplomów i wyrazów uznania w szczególności za działalność edukacyjną. Rada Miejska Wrocławia w czerwcu 2003 roku przyznała Nagrodę Wrocławia dla Dzielnicy Wzajemnego Szacunku za praktyczne stosowanie idei ekumenicznej współpracy wyznawców różnych religii i pogłębianie wielowiekowej tolerancji religijnej miasta. Również w 2003 roku Dzielnica Wzajemnego Szacunku otrzymała Dolnośląski Klucz Sukcesu jako wyraz godnego najwyższego uznania przykładu współpracy czterech wyznań: katolickiego, prawosławnego, protestanckiego i judaistycznego.

Both the District of Mutual Respect of Four Denominations and the Foundation have received numerous awards, diplomas and recognition, in particular for their educational activities. In June 2003, the City Council of Wrocław awarded the Wrocław Prize to the District of Mutual Respect for applying the idea of ecumenical cooperation between followers of different religions and for deepening the city's centuries-old religious tolerance. Also in 2003, the District of Mutual Respect was awarded the Lower Silesian Success Key as an expression of the most highly appreciated example of cooperation between the four denominations: Catholic, Orthodox, Protestant, and Judaic.

↑
Dyplom Podziękowania dla Fundacji Dzielnica od Wrocławskiego Centrum Dосkonalenia Nauczycieli (2013)
Diploma of Thanks to the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation from the Wrocław Teacher Training Center (2013)
→
Nagroda Rady Miejskiej Wrocławia dla Dzielnicy, 2003
Award from the Wrocław City Council for the District of Mutual Respect of Four Denominations, 2003
←
Słowo Polskie. Artykuł opisujący przyznanie medalu Zasłużony dla Tolerancji, przyznany przez fundację Ekumeniczną „Tolerancja”, 2013r
Award from the Wrocław City Council for the District of Mutual Respect of Four Denominations, 2003

OTRZYMANE PRZEZ DZIELNICĘ WZAJEMNEGO
SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ I FUNDACJĘ DZIELNICA
WZAJEMNEGO SZACUNKU CZTERECH WYZNAŃ

↑
Uroczystość wręczenia nagrody Dolnośląski Klucz Sukcesu , od lewej: Jerzy Kichler, ks.bp Ryszard Bogusz, ks. kard. Henryk Gulbinowicz, ks. arcbp Jeremiasz (2002)
The Lower Silesian Key of Success Award ceremony. From the left: Jerzy Kichler, Bishop Ryszard Bogusz, Fr. Cardinal Henryk Gulbinowicz, Fr. Archbishop Jeremiasz (2002)
↖ ↗
Dolnośląski Klucz Sukcesu – nagroda dla Dzielnicy 2002
The Lower Silesian Key of Success Award for the District of Mutual Respect of Four Denominations, 2002

→
Wręczenie nagrody Zasłużony dla Tolerancji dla Fundacji Dzielnica
The presentation of the Merit for Tolerance Award for the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation

Warsztaty języka hebrajskiego. Prowadzi Tomasz Duda
Hebrew workshops. Leading: Tomasz Duda

RÓŻNE WYDARZENIA I PROJEKTY

Fundacja Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań oprócz spotkań modyfikacyjnych, dyskusji wokół dialogu międzyreligijnego i projektów edukacyjnych wspierała działania charytatywne. Na prośbę Cornela Calomfirescu, ówczesnego konsula honorowego Rumunii we Wrocławiu, Fundacja w 2005 roku zorganizowała trzytygodniowy pobyt dla dzieci pochodzących z rejonu Bacau w Rumunii. Dzieci oraz ich opiekunowie w sierpniu 2005 roku przebywali w Prawosławnym Domu Opieki Św. Apostoła Pierwszego Męczennika i Archidjakona Stefana w Jeleniej Górze. W trakcie pobytu zorganizowano wiele wycieczek turystycznych w Karkonosze oraz po Wrocławiu. Rumuńskie dzieci pochodzące z ubogich rodzin otrzymały także pomoc w postaci ubrań i przyborów szkolnych, które zakupiono ze środków Fundacji. Było to pierwsze w takiej skali zadanie realizowane przez Fundację.

Przykładem działań międzykulturowych były warsztaty nauki języków jidysz, hebrajskiego i cerkiewnosłowiańskiego.

Świątynie w Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań jako jeden z symboli wielokulturowego Wrocławia odwiedzały liczne wybitne osobistości ze świata polityki, kultury i dialogu międzyreligijnego m.in: premier Jerzy Buzek (1998), minister spraw zagranicznych Republiki Federalnej Niemiec Frank-Walter Steinmeier (2017) i Dalajlama XIV Tenzin Gyatso (2016).

Wizyta Tanzina Gjata, XIV Dalajlamy w synagodze we Wrocławiu 22.09.2010 rok. Od lewej: ks. młttr proboszcz Jerzy Szczur (prawosławny), ks. proboszcz Marcin Orawski (luteranin), ks. bp Ryszard Bogusz (luteranin), rabin Ishak Rapoport (żyd), XIV Dalajlama (buddysta), ks. bp Edward Janiak (katolik), prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz
Visit of the Tanzina Gjata, XIV Dalai Lama to the synagogue in Wrocław on 22 September 2010. From the left: Fr. Jerzy Szczur (Orthodox), Fr. Marcin Orawski (Lutheran), Fr. Bishop Ryszard Bogusz (Lutheran), rabbi Rapoport (Jew), Dalaj Lama (Buddhist), Fr. Bishop Edward Janiak (Catholic), Mayor of the City of Wrocław Rafał Dutkiewicz

In addition to prayer meetings, discussions around interreligious dialogue, and educational projects, the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation supports charity activities. At the request of Cornel Calomfirescu, the then Honorary Consul of Romania in Wrocław, the Foundation organized a three-week stay for children of flood victims from the Bacau region in Romania in August 2005. The children and their guardians stayed in the Orthodox Nursing Home of St. Apostle of the First Martyr and Archdeacon Stefan in Jelenia Góra. During the stay, many tourist trips were organized in the Karkonosze mountains and around Wrocław. Romanian children from poor families also received help in the form of school clothes and accessories, which were purchased from the Foundation's funds. It was the first task carried out by the Foundation on such a scale. An example of intercultural activities were workshops for learning Yiddish, Hebrew, and Church Slavonic.

The churches in the District of Mutual Respect of Four Denominations, as one of the symbols of multicultural Wrocław, were visited by numerous eminent personalities from the world of politics, culture, and interreligious dialogue, including: Prime Minister Jerzy Buzek (1998), Minister of Foreign Affairs of the Federal Republic of Germany Frank-Walter Steinmeier (2017), and the Dalai Lama (2016).

VARIOUS EVENTS AND PROJECTS

Słowo Parafialne, 8/12/2013

WARSZTATY JĘZYKOWE

JĘZYK HEBRAJSKI

07.10, 24.10, 28.10, 31.10, 04.11 godz. 16:00-18:00

JĘZYK JIDYSZ

07.10, 21.10, 22.10, 28.10, 04.11 godz. 17:00-19:00

JĘZYK CERKIEWNOSŁOWIAŃSKI

03.10, 10.10, 17.10, 24.10, 31.10 godz. 18:00-20:00

Warsztaty trwają 2 godziny
Informacje i zapisy: biuro@fundacja4wyznan.pl tel. 501472808
www.fundacja4wyznan.pl

"Dofinansowano ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu Kultura - Interwencje 2019" i Gminy Wrocław
www.wroclaw.pl

Plakat zapraszający na warsztaty językowe
Poster to promote language workshops

O wystawie

Wystawa jest wyrazem uznania dla obywateli Wrocławia i jego władz, dla zwierzchników i duchownych czterech wyznań, także zwykłych parafian, którzy oddali szlachetnie swój czas, zapał i wiedzę a przede wszystkim głęboką wiarę w Jedyne­go Boga na rzecz powstania i codziennej działalności Dzielnicy Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań i Fundacji jej imienia.

The exhibition is an expression of the appreciation for the citizens of Wrocław and its authorities, for the superiors and the clergy of the four denominations, and the average parishioners, who nobly gave their time, enthusiasm, and knowledge, and most of all, a deep faith in One God for the creation and everyday life The District of Mutual Respect of Four Denominations and the Foundation named after it

Organizator:

Fundacja Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań

Mecenat:

Projekt sfinansowany przez Wydział Kultury Urzędu Miejskiego Wrocławia

Autorzy wystawy:

Jerzy Kichler i Justyna Górską przy współpracy z Joanną Brzastowską, Roksaną Barską i Iraidą Hunczak

Projekt graficzny i skład:

Bartosz Cebula

Korekta tekstów:

Andrzej Bułat

Tłumaczenia na język angielski:

Christopher Dumais

Źródła:

Archiwum Fundacji Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań, prywatne archiwum Stanisława Rybarczyka i Jerzego Kichlera

Zdjęcia:

Stanisław Klimek, Iraida Hunczak , Joanna Brzostowska, Marcin Orawski, Jerzy Kichler, Stanisław Rybarczyk, Sławomir Wiśniewski /Gość Niedzielny

Teksty opracowali:

Jerzy Kichler, Justyna Górską, Anna Rydzanicz, Marcin Orawski.

Mapa Dzielnicy oraz teksty zawarte w opisach całej wystawy opracowane zostały na podstawie publikacji Dzielnica Czterech Wyznań, ks. Jan Gross, Jerzy Kichler, o Marek Nowacki, Anna Rydzanicz, o. Mariusz Tabulski, Janusz Witt, Maciej Oczkowski, ks. Marcin Orawski, Wydawca Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań, www.c2.wroclaw.pl, Wrocław 2008.

Autorzy dziękują wielu konsultantom za pomoc w redagowaniu wystawy, w szczególności pani Marioli Apanel z Departamentu Prezydenta Wrocławia.

Zgodnie ze Statutem Fundacji Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań do Zarządu, Rady Fundatorów i Komisji Rewizyjnej wchodzi przedstawiciele każdego Fundatora:

Kościół rzymskokatolickiego Kościoła Prawosławnego, Kościoła Ewangelicko - Augsburgskiego, Gminy Wyznaniowej Żydowskiej i Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów (po jednej osobie).

Każdy z Fundatorów może wyznaczyć do trzech przedstawicieli w Radzie Fundatorów.

Skład Zarządu Fundacji Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań:

Stanisław Rybarczyk (Przewodniczący Zarządu, katolik), Erik Grzesiak (Wiceprzewodniczący Zarządu, luteranin), Lidia Rydzanicz (prawosławna), Jerzy Kichler (żyd), Dariusz Tokarz (Polska Rada Chrześcijan i Żydów)

Wcześniej w skład Zarządu Fundacji wchodził:

Andrzej Michaluk (prawosławny), Adam Rot (żyd) , Janusz Witt (luteranin) , Joanna Lisek (Polska Rada Chrześcijan i Żydów) , Krzysztof Tuduj (katolik), Piotr Szumski (luteranin), Jacek Baranowski (luteranin), Justyna Krynicka (prawosławna), Jakub Einhorn (żyd) , Piotr Faleński (żyd), Joanna Brzastowska (luteranka)

Skład Rady Fundatorów Fundacji Dzielnica Wzajemnego Szacunku Czterech Wyznań:

Andrzej Michaluk (Przewodniczący Rady, prawosławny), ks. Aleksander Konachowicz (prawosławny), Mira Zelechower - Aleksjun (Polska Rada Chrześcijan i Żydów), ks. prof. Bogdan Ferdek (katolik), Janusz Witt (luteranin) , ks. Mieczysław Oleśniewicz (prawosławny), Jerzy Filc (żyd), ks.prof. Michał Czajkowski (Polska Rada Chrześcijan i Żydów), rabin Aleksander Basok (żyd), Justyna Molasy-Dumais (żydówka), Joanna Brzastowska (luteranka), Izabela Żółtowska (luteranka), Wojciech Szczerba (Polska Rada Chrześcijan i Żydów), o. Maksymilian Stępień (katolik), Justyna Mikołajczyk (katoliczka)

Wcześniej w skład Rady Fundatorów wchodził:

o. Emanuel Wojciech Matusiak (katolik), Ignacy Einhorn (żyd), Andrzej Korus (luteranin), rabin IcchakRapoport (żyd), o. Zbigniew Frankowski (katolik), Jerzy Kichler (żyd), Aleksander Gleichgewicht (żyd), rabin Samuel Rosenberg (żyd), Magdalena Szwarc (luteranka), o. Mirosław Bijata (katolik)

Komisja Rewizyjna:

Lucyna Rojzen (Przewodnicząca, żydówka), Lubomiła Rydzanicz (prawosławna), Maria Soczewka (katoliczka), Krzysztof Niemiec (luteranin), Jan Paweł Woronczak (Polska Rada Chrześcijan i Żydów)

Organizer:

The District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation

Patronage:

The project was financed by the Department of Culture of the City of Wrocław

The Authors of the Exhibition:

Jerzy Kichler and Justyna Górską, in cooperation with Joanna Brzastowska, Rokšana Barska and Iraida Hunczak

Graphic Design and Typesetting:

Bartosz Cebula

Proofreading of Texts:

Andrzej Bułat

English Translation and Proofreading:

Christian A. Dumais

Sources:

Archives of the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation and the private archives of Stanisław Rybarczyk and Jerzy Kichler

Pictures:

Stanisław Klimek, Iraida Hunczak, Joanna Brzostowska, Marcin Orawski, Jerzy Kichler, Stanisław Rybarczyk, and Sławomir Wiśniewski/Sunday Guests

The Texts Edited by:

Jerzy Kichler, Justyna Górską, Anna Rydzanicz, and Marcin Orawski.

The map of the District and the texts presented in the exhibition's descriptions were prepared based on the publication The District of Four Denominations, Fr. Jan Gross, Jerzy Kichler, Fr. Marek Nowacki, Anna Rydzanicz, Fr. Mariusz Tabulski, Janusz Witt, Maciej Oczkowski, Fr. Marcin Orawski, Publisher of the District of Mutual Respect of Four Denominations, www.c2.wroclaw.pl,Wrocław 2008.

The authors thank the many consultants for their help in editing the exhibition, in particular Ms. Mariola Apanel from the Department of the President of Wrocław.

In accordance with the Articles of the Association of the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation to The Management Board, the Founders' Council, and the Audit Committee for each Founder:

the Roman Catholic Orthodox Church, the Evangelical-Augsburg Church, the Jewish Religious Community, and the Polish Council of Christians and Jews (one person each).

Each of the Founders may appoint up to three representatives for the Council Founders.

Composition of the Management Board of the District of Mutual Respect of Four Denominations Foundation:

Stanisław Rybarczyk (Chairman, Catholic), Erik Grzesiak (Vice-Chairman of the Board, Lutheran), Lidia Rydzanicz (Orthodox), Jerzy Kichler (Jewish), and Dariusz Tokarz (Poland Council of Christians and Jews)

Previously, the Foundation was composed:

Andrzej Michaluk (Orthodox), Adam Rot (Jewish), Janusz Witt (Lutheran), Joanna Lisek (Polish Council of Christians and Jews), Krzysztof Tuduj (Catholic), Piotr Szumski (Lutheran), Jacek Baranowski (Lutheran), Justyna Krynicka (Orthodox), Jakub Einhorn (Jewish), Piotr Faleński (Jewish), and Joanna Brzastowska (Lutheran)

Composition of the Founders' Council of theDistrict of Mutual Respect of Four Denominations:

Andrzej Michaluk (Chairman of the Council, Orthodox), Fr. Aleksander Konachowicz (Orthodox), Mira Zelechower-Aleksjun (Polish Council of Christians and Jews), Fr. Prof. Bogdan Ferdek (Catholic), Janusz Witt (Lutheran), Fr. Mieczysław Oleśniewicz (Orthodox), Jerzy Felc (Jewish), Fr. Prof. Michał Czajkowski (Polish Council of Christians and Jews), Justyna Molasy-Dumais (Jewish), Joanna Brzastowska (Lutheran), Izabela Żółtowska (Lutheran), Wojciech Szczerba (Polish Council of Christians and Jews), Fr. Maksymilian Stępień (Catholic), Justyna Mikołajczyk (Catholic), and Jerzy Filc (Jewish).

Previously, the Founders' Council was composed:

Father Emanuel Wojciech Matusiak (Catholic), Ignacy Einhorn (Jewish), Andrzej Korus (Lutheran), Rabbi Yitzchak Rapoport (Jewish), Father Zbigniew Frankowski (Catholic), Jerzy Kichler (Jewish), Aleksander Gleichgewicht (Jewish), Rabbi Samuel Rosenberg (Jewish), Magdalena Szwarc (Lutheran), and Father Mirosław Bijata (Catholic)

Audit Committee:

Lucyna Rojzen (Chairwoman, Jewish), Lubomiła Rydzanicz (Orthodox), Maria Soczewka (Catholic), Krzysztof Niemiec (Lutheran), and John Paul Woronczak (Polish Council of Christians and Jews)

Wrocław miasto spotkań

Projekt sfinansowany przez Wydział Kultury Urzędu Miejskiego Wrocławia

www.fundacja4wyznan.pl

